

Inkább Anschluss, mint a Habsburgok visszatérése — jelenti ki Maniu Gyula

Az olasz-abesszin konfliktusban Olaszországnak van igaza Maniu szerint

Bucuresti, augusztus 3. (Az Uj Kelet tud.) Tegnap számunkban röviden beszámoltunk arról a nyilatkozatról, amelyet Maniu Gyula az Adeverul szerkesztője előtt tett. Maniu röviddel ezelőtt tért vissza bécsi és prágai utjáról, amelynek során számos politikussal tárgyalt. A volt miniszterelnök rámutatott arra, hogy ez alkalommal a helyszínen tanulmányozta a dunai államok kérdését és megállapította, hogy a dunai medence gazdasági problémái egyre sürgetőbbek és égetőbbek lesznek, megoldásuk pedig nem szenvedhet további halasztást. Ausztria gazdasági helyzete képez nagy politikai és nemzetközi kérdést.

Hogy gondolkodik az osztrákok közvélemény

— Abból a szempontból kiindulva, hogy Románia nem járulhat hozzá sem a Habsburgok restaurálásához, sem Ausztriának Németországhoz való csatlakozásához — mondotta Maniu — különösképpen az érdekel, hogyan vélekedik a két kérdéstről az osztrák közvélemény. Megállapítottam, hogy a két és fél év alatt, amióta nem jártam Ausztriában, a vélemények és felfogások lényegesen eltolódtak. Az Anschluss melletti áramlat szemmel láthatóan győzött. Fontos gazdasági és társadalmi erők elvoldódtak el a csatlakozás gondolatától, anélkül, hogy a Habsburg restauráció mellett foglaltak volna állást. Valamennyien hangoztatják, hogy a mai helyzet nem gazdaságilag, sem politikailag nem tartható. Valamint tenni kell. Mindenki érzi, hogy a mai állapotok elviselhetetlenek és megoldást keres. Ezt azonban nem találják az Anschluss gondolatában, bármennyire is vonzana ez, mint nacionalista törekvés, mert elvetik a mai német politikai rendszert és érzik, hogy a csatlakozás magával hozná Bécs és mai Ausztria gazdasági dekadenciáját és kulturális befolyásának csökkenését. A Habsburgok restaurálását viszont történelmi és politikai anakronizmusnak tekintik, amely egyébként is teljesen hiábavaló volna a gazdasági kérdések megoldását illetően.

Ausztria nem könnyen adja magát oda a Habsburgok grandomániájának

— Az emberek tisztában vannak azzal, hogy Ausztria gazdasági válsága nem a Habsburgok detronizálásának tulajdonítható, hanem sokkal általánosabb és szélesebb körű vonatkozásoknak, amelyek mit sem változnak a császárság visszaállítását követő esetekben. Ellenkezőleg, a helyzet csak rosszabbodna, mert a mai bajokat tetéznék az utódállamok és Németország nyílt ellenségeskedése, a Habsburgok uralma alá került Ausztriával szemben. Ez állandó belső és külső bajok előidézője volna és végül is a Habsburgok újabb detronizálásához vezetne. Ausztria nem könnyen hajlandó hozzájárulni ahhoz, hogy eszköze legyen a Habsburgok grandomániájának, akik vérben és vagonban egyaránt költéges rivalitásokat idéznének elő az összes közszóval szemben.

— Ez az általános hangulat nagyon alkalmas teszi az osztrák közvéleményt a dunai konföderáció eszméinek elfogadására. Ez a megoldás egyedül alkalmas arra, hogy összeegyeztesse Ausztria politikai és gazdasági érdekeit egy dunai állammal, mint a délkelet-európai országokkal. Utam mindinkább megerősített abban a meggyőződésben, hogy az európai béke és a délkelet-európai államok prosperitásának érdekei parancsoló szükségessé teszik a délkelet-európai konföderációt, amely magában foglalná Lengyelországot is. Románia semmilyen körülmények között nem járulhat hozzá a Habsburgok restaurálásához. A Habsburgok jelenléte Európában megzavarná Közép-Európa újabb építési tervét. Egy ilyen irányú kísérlettel a Közép-Európa békéjében érdekelt államok ellenállásával fog találkozni és az ellenállás el fog menni az „ultima ratio” igénybevételéig is.

— A résztvevő államok függetlenségét a konföderáció a legkevésbé sem érintené, ezzel szemben a gazdasági válságot lényegesen enyhítené az egymást gazdaságilag kiegészítő államok közötti szoros összeköttetés, amely a kölcsönös árucserével elminálná a válság egyik főokát, az áruk elhelyezésének nehézségeit.

— Nem volna elegendő erre a célra a kedvezményes vámtarifa és az egymást előnyben részesítő kontingentálások rendszere? — kérdezte az újságíró.

— Nem hangzott a válasz. Nem hiszek a rendszerek eredményességében. A közel-múltban történt kísérletek sikertelensége beszédes bizonyítéka ennek.

— És ha a konföderáció megvalósítása nem volna lehetséges, úgy mit kívánna inkább: az Anschlusst, vagy a Habsburgok visszajövetelét?

Inkább Anschluss, mint Habsburg restauráció

— Semmilyen áron nem vagyok hajlandó elfogadni azt a feltevést, hogy a konföderáció megvalósíthatatlan volna. Ezt a gondolatot realizálni kell és ez meg is fog valósulni, mert az emberiség modern fejlődésének vonalában fekszik, amely minél nagyobb gazdasági egységek felé tendál. Ha elméletileg mégis felvetődne ez a kérdés, úgy a Habsburgok restaurálásával szemben gondolkodás nélkül az Anschluss mellett foglalnék állást. A két rossz közül a kevésbé rosszat választanám. A Habsburgok restaurálása állandó zavart okozna az utódállamok és Ausztria viszonyában; ideiglenes megoldás volna, amelyet végül is a Habsburgoknak német segítséggel

Gyönyörű világváros lesz majdan Erdély fővárosa

Egyelőre azonban csak uccafoltozásokkal kell beérnünk, de még arra sincsen meg a fedezet

Cluj, augusztus 3. (Az Uj Kelet tud.) Évek óta az egymást sürin váltogató városi tanácsok közül egyik sem mulasztotta el, hogy munkaprogramjába városépítési terveket is iktasson be. Hogy e szép tervek közül mennyi valósult meg, azt a cluji polgár maga is láthatja. Az álombailó metropolistervek, csak tervek maradtak és porosan hevernek a fiókokban. Cluj város interimáris bizottsága most ismét nagyszabású városépítési programot tűzött ki célul. Ezek a tervek azonban nem éppen újak, már két évvel ezelőtt is készen állottak és vártak a kivitelhez szükséges pénzre.

Ciortea főmérnök a városi mérnöki hivatal vezetője elmondotta munkatársainak azt, hogy csak most hirdettek pályázatot a terv elkészítésére, amelyet elküldtek hat Párizsban végzett és díjat nyert fiatal mérnöknek. Itt Clujon nincsen olyan mérnök, aki ehhez értene. Abban az időben, amikor mi egyetemre jártunk még nem létezett ez a speciális vá-

Ha EUKUTOL krémet használ

nyugodtan élvezheti a napfürdő áldásait, anélkül, hogy félnie kellene, hogy elrontja bőrét!

A napfürdő valóságos áldás a szervezetre. De a nap sugárjai és a szél kiszáradják a pórusok által kiválasztott zsíradékot amelyre a DERMÁNAK, az epidermisz alatti rétegnek, szüksége van, hogy erejét megtarthassa. Ha a derma elveszíti erejét, a pórusok menthetlenül megjelennek. EUKUTOL olyan krém, amely az alkarszeit nagy gondal válogatták össze. A krém tartalmaz, organikus eredetűket, miáltal könnyen asszimilálódnak. Mélyen behatolnak a pórusokba, eljutnak a dermáig, és megakadályozzák annak a kiszáradását.

Használja az

EUKUTOL
BORKRÉMET,
az epidermisz legjobb erősítő szere!

történi újabb detronizálása vetne véget. Ez viszont ismét szőnyegre hozná, de ezáltal sokkal elmergesedettebb hangulatban az Anschluss problémáját. A Habsburgok restaurálása esetében ugyanis két lehetőség van: vagy erősek lesznek a Habsburgok és ebben az esetben imperialista politikát folytatva az Adriai tenger és a Duna torlolata felé akarnak majd terjeszkedni, vagy gyengékké lesznek s ebben az esetben Németország segítségével detronizálják őket. Hogy az ismert német közmondást idézzem: jobb egy félelmetes vég mint egy végnélküli félelem.

Az újságíró ezután az olasz-abesszin konfliktus felől kérdezte meg Maniu véleményét.

— Olaszország nehéz helyzetében egész lelkesen mellette vagyok. Azt hiszem, anélkül, hogy a kérdés komplikált részleteivel foglalkoznék, Olaszországnak igaza van. Megelégedésinkre szolgálhat, hogy Franciaország ebben a nagy kérdésben az olaszok mellett áll.

közepe táján és végigfut egészen a Szentpéteri templomig. Itt sugárutat terveznek, amely nyilegyenesen szelné ketté a házakat. Nagy vonásokban körülbelül így festene Cluj város a szépségeti terv végrehajtásával — fejezi be Ciortea főmérnök a térkép előtti magyarázatot. — Ehhez azonban tízmilliárd lejre volna szükség. Egy összegben csillagászati szám a város pénzügyi viszonyaihoz mérten. Még akkor is ha a terv készen állana, csak nagyon lassan és fokozatosan lehetne végrehajtani a munkálatokat. Egy emberöltő is beletelik talán a célig.

Addig is, míg erről a nagy tervről álmodozunk, a valóságban apró kisebb foltzással kell beérnünk. Közelebbről megkeddik az Unirii tér, Jorga ucca és Memorandului ucca kikövezését. Az itt felszabaduló gránitköveket pedig a külváros uccáihoz használják fel. Ez is több, mint tízmillió lejébe kerül a városnak. A helyzet azonban úgy áll, hogy az árlejtésekre eddig még nem jelentkezett egyetlen máster sem, mert nem akarnak hitelezni a városnak, amely csak öt év alatti letörlesztésre akarja kiadni a munkát.

Ha ezt az aránylag kis javítást is ilyen nehezen tudjuk elérni, milyen dőre álom az előbbi nagy átalakításokra még csak gondolni is. A város háztartása éppen olyan gondokkal küzd, mint az egyes ember. Csak tervek, de semmi megvalósítás. Pedig most a taxa ad valorem is tekintélyesen gyarapítja a város pénztárát, mely mégis hasonlatos a Danaidák korszájához: akár mennyit töltenek belé mégis mindig üres... (H. E.)

Rónaszék (Costiui) gyógyfürdőn 40 százalékos kedvezményt kapnak az Uj Kelet előfizetői

Az Uj Kelet kiadóhivatala és a mara-muresi Astra-között a napokban megállapodás jött létre, melynek értelmében az Uj Kelet előfizetői Rónaszék (Costiui) gyógyfürdőn kivételes kedvezményben részesülnek. A megállapodás értelmében az Uj Kelet előfizetői az összes fürdőjegy árából 40 százalékos kedvezményt kapnak. A CFR 50 százalékos kedvezményt ad a costiui nyaralóknak. Az ellátás hihetetlenül olcsó, ugyancsak a lakások. A fürdőn orth. kóser vendéglő is van. Az Uj Kelet előfizetői a costiui kedvezmények miatt forduljanak Schön Dezsőhöz, lapunk sígheti megbízottjához.

— Halálos autószerencsétlenség ért egy Mdivani herceget. Barcelonából jelentik: Mdivani herceget, az ismert georgiai hercegi család egyik tagját, halálos autószerencsétlenség érte Spanyolországban. Hir szerint a herceg 140 kilométeres sebességgel hajtott olyan megrongált országúton, ahol csak 50 kilométeres maximális sebesség volt a megengedett.

Hol tölti szabadságát?

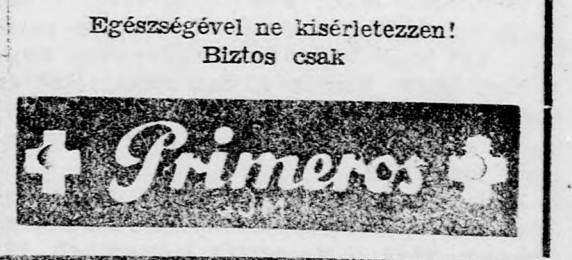
Teljes kurát pausálárban elsőrangú ellátással csak az

„EUROPA” Román Nemzeti Utazási és Turisztikai irodáknál kaphat

Fürdőszállodák saját kezelésben és pausálkura-szerződések a következő fürdőkben: Buzias Carmen Sylva (Movila Tekeghiol), Episcopesti, Lacul Ghilcos (G. Ghilcos), Băile Herculane, Ocna Sibiului

Sovatu, Tusnad

Képviselők és kirendeltségek az ország összes nagyobb városában. Clujon az „Economia” Piața Unirii 23 és „Hermes” Calea Regele Ferdinand 13.

SPORT

Megkezdte ülészkát a Consiliul Federal

Cluj, augusztus 3. (Az Uj Kelet tud.) A labdarugószövetség legfőbb tanácsa a Consiliul Federal Bucurestiben ülésre ült össze. A Consiliul Federalon a szövetséget Davilla ezredes, Luchide, Lucescu, Silbermann, Rotaru, Istrate, Barsu, Xifandó és Brezeanu őrnagy; az egyes ligákat Lucescu és Romaniteanu Déli Liga, Partenie és Bude Keleti Liga, Barbat a Közép Liga, Ferdinand és Farkas a Nyugati Liga, Biriescu főügyész és Baleanu őrnagy az Északi Liga részéről vesznek részt.

A Consiliul Federal ülésének napirendjén több fontos kérdés szerepelt. Mindenekelőtt a legfőbb tanács elfogadta a labdarugószövetség 1935-36. évi költségvetését, majd a következő egyesületek végleges felvételét határozta el: Elpis Sulina, CFR Satumare, Jahn Radauti, Sportul Muncitoresc Noua Sulita, Clubul Sportiv Muncitoresc Chisinau, Monopol Targumures.

A tanács megállapította, hogy a szabályok értelmében Silbermann és Rotaru szövetségi vezetők hároméves mandátuma lejárt. Helyüket a 4-i ülésen új választás útján töltik be.

A következőkben a Juiul azon kérésre került letárgyalásra, hogy selejtező mérkőzés nélkül kerüljön be a Nemzeti Bajnokság A) csoportjába. A kéréshez a tanács, minthogy a szabályok ezt nem engedik meg, nem járulhatott hozzá.

A Balkán labdarugótorna ezévi szófiai küzdelme került ezután sorra. Ezt a kérdést azonban szintén az augusztus 4-i, mai közgyűlés elé utalták. Hasonló sorsra jutott a labdarugószövetség ismeretes numerus clausus-kérdése is a válogatott csapat nemzetiségi eloszlása tárgyában, amely, mint ismeretes, az idei Balkán-labdarugótornán újabb kudarcot vallott.

Egyes alkerületi csapatok azon kérését, hogy sorozzák be őket a Nemzeti Bajnokság B) csoportjainak küzdői közé, a tanács elutasította.

Az éjjel egy óráig tartó ülésen végül megállapították, hogy a mai ülés napirendjén az elhalasztott kérdéseken kívül különböző szabálymódosítási javaslatok is szerepelnek.

Négy cluji versenyző a Sincai asztaliteniszkupa bucaresti versenyeinek döntőjében

Tudósítónk jelenti: Tegnap vette kezdetét Bucurestiben a Gheorghe Sincai asztaliteniszkupa verseny, amelyen a nagyszámú bucaresti versenyzők között Cluj legjobb asztaliteniszezői, köztük Paneth Parkas (Haghibor) indulnak. Az elsőszáztályú férfi-egyesben a versenyeik döntőig jutottak, a tízes döntőbe a következő versenyzők kerültek: Paneth Haghibor, Vladone és Pop UEC, Donogan Clujról, Moscovici Marian, Moscovici Mandi, Jeny Wermont, Marcel Rapaport, Steinfeld és Schapira bucaresti versenyzők.

A döntő néhány eredménye: Paneth-Donogan 21:11, 13:21, 21:17, Paneth-Pop 21:12, 22:20, Pop-Vladone 21:13, 17:21, 21:16, Schapira-Rapaport 21:9, 21:11, Vladone-Schapira 23:25, 21:13, 21:12. A versenyek folynak.

Újabb komoly lépés történt a román-magyar sportbéké érdekében. Budapestről jelentik: A román-magyar sportbéké ügyében dr. Fodor Henrik, a Magyar Profi Labdarugók Al-Szövetség elnöke kijelentette, hogy a bucaresti magyar követéségtől kurir útján most kapott üzenet szerint a román sportszövetség határozott formában kijelentette és közölte hivatalosan a követéssel, hogy szívesen lát Románia területén minden magyar sportegyesületet és sportembert kivétel nélkül. Ez — mint mondotta Fodor — a magyar Országos Testnevelési Tanács kívánságának megfelelőleg történt és egyben azt jelenti, hogy a román-magyar sportbéké utjából az utolsó akadály is elhárult. Most már csak a részletek letárgyalásáról van szó, ami ezek után már csupán napok kérdése. Ezek szerint az utóbbi napokban ismét vitássá vált Hungaria cluji mérkőzése utjából ismét elhárultak az akadályok.

RÁDIÓ MŰSOR

Vasárnap, augusztus 4.

Bucuresti. 11.50: Ionescu zenekar. 12.55: Lemezek. 13.35: Lemezek. 17: Baditza zenekar. 18: Hírek. 18.15: A hangverseny folytatása. 19.20: Florian Silvan románokat és dalokat ad elő. 20.15: Rádiózenekar. 21.10: A hangverseny folytatása. 22.20: Hangverseny lemezek.

Budapest. 9.15: Hírek. 12.30: A Mária Terézia honvédelmi zenekara. 14: Hanglemezek. 15.50: Kézzongorás jazz-számok. 17:

Cigányzene. 18.30: Szalonötös. 19.45: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 22.30: Jazz. 23.15: Cigányzene. 24.05: Hírek.

Bécs. 15.40: Fuvós kamarazene. 22.20: Kantonzene.

Hilversum. 20.50: Rádiózenekar. Mozart: Szóktetés a szerájból. Rossini: Sevillai borbély, stb.

Kalundborg. 20: Hangverseny. 21.50: Hires csellisták lemezek.

Ljubljana. 20.15: Operaáriák. 21.45: Tarka est.

Milano. 17.30: Hangverseny. 20.40: Vigopera.

Oslo. 20: Rádiózenekar. Mozart: Don Juan. 21: Rádiózenekar. Strauss: Denevér. Offenbach: Párizsi élet. Lehár: Szép az élet, stb.

Riga. 19.30: Rádiózenekar. Wagner: Tristan és Isolda. Verdi: Aida. Bizet: Carmen, részletek.

Róma. 17.30: Zongora, szoprán és tenor szóló. 20.40: Szimfonikus hangverseny.

Varsó. 20: Szimfonikus hangverseny. Rossini: A tolvaj szerka. Leoncavallo: Bajazok. Verdi: Rigoletto és Ailarcosbál részletek. 22.20: Tengerész zenekar.

Hétfő, augusztus 5.

Bucuresti. 12.05: Hangverseny. 12.55: Lemezek. 17: Constantinescu zenekar. 19.30: Operett-zene lemezek. 20.15: Szólista est. 21.05: Mandolin zenekar. 21.50: Hangverseny. 22.15: Hírek németül és franciául. 22.25: A hangverseny folytatása.

Budapest. 6.45: Torna. Utána hanglemezek. 10: Hírek. 12.05: Cigányzene. 13.40: Mokesch Brunhilda énekel. 14.40: Hírek. 17.30: Jazzzene, Szántó Gyula énekszámával. 19: Hanglemezek. 21.50: Hírek. 23.20: Zongoraszólo. 24.05: Hírek.

Milano. 17.05: Szalon hatos. 19.45: Hangverseny.

Oslo. 20.30: Kézzongorás hangverseny. 22.15: Szórákkozott zene.

Róma. 17.05: Hangverseny.

Stockholm. 20: Szórákkozott zene.

Strasbourg. 20: Wagner: Siegfried, opera.

Toulouse. 20.15: Vigopera-áriák. 21.31: Az Operaház zenekara. 23.45: Hawai gitár.

Varsó. 20.10: Lengyel szimfonikus hangverseny.

Zágráb. 20: Wagner: Tannhäuser, lemezek.

KÖZGAZDASÁG

Eihangzott az első bírói ítélet a nemzeti munkavédelmi törvény alkalmazásáról

Oradea. A nemzeti munka védelméről szóló törvény alapján a kereskedelmi minisztérium számos vállalatot bírságot meg, amelyek a bírságkivirovasokat közigazgatási perrel támadták meg. Most hangzott el ezen perekben az első bírói döntés, amely nem sok jóval biztat a megbírságot vállalatokra nézve.

Az oradeai Lechner József szőrmearúzeum 10,000 lej bírsággal sújtotta a minisztérium miatt, hogy a román és külföldi állampolgár alkalmazottak közötti törvényes arányzatot nem tartotta meg. A cég az oradeai táblához, mint közigazgatási bírósághoz fellebbezett és arra hivatkozott, hogy a nemzeti munkavédelmi törvény végrehajtási utasításának 8. szakasza értelmében a minisz-

térium csak akkor alkalmazhat pénzbírságot, ha előbb megintette az illető vállalatot és a vállalat a minisztérium által kitűzött időn belül sem alkalmazkodik a törvényes előírásokhoz. A Lechner cég esetében a minisztérium intés (avertissement) nélkül róta ki a bírságot és egyben három hónapi időt adott a cégnek a törvényhez való alkalmazkodásra, anélkül, hogy ennek a határidőnek a bírság kivirovasára, illetve lefizetésére nézve felfüggesztő hatálya lenne.

Az oradeai tábla elutasította a Lechner cég keresetét és ezzel azt a jogszabályt statálta, hogy a törvény és a végrehajtási utasítás világos intézkedései ellenére is, a kormány jogában áll megintés és haladéktalanul bírságot kivetnie.

A cluji szeskereskedők és a taxa ad válorem illeték. A szesztörvény kifejezetten úgy intézkedik, hogy a szeszes italokra semminegy városi taxát és illetéket kironi nem lehet. Ennek a törvényes intézkedésnek ellenére, az a városi szabályrendelet, amely az értékeléket vezette be Clujon, a monopolszesz kivételével az összes szeszes italok taxá ad válorem illetékekkel sújtja. A cluji szeskereskedők most elhatározták, hogy a városi szabályrendelet ezen törvénytelen intézkedése ellen az illetékes bírói fórumok előtt keresnek jogorvoslatot.

Luca P. Niculescu cég kényeszregyezsége. Luca P. Niculescu, ismert bucaresti textilárúház, amelynek korábban Erdély területén számos fiókja működött, a konverziós törvény 50. szakasza alapján kényeszregyezséget kért. Pasziviá 240,000,000 lejre, aktívái 300 millió lejre rugnak. A cég mindössze 30 százalékos kvótát hajlandó fizetni hitelezőinek, arra való hivatkozással, hogy kinnlevőségei közül 100 millió lej konverzió alá esik.

Tájékoztató a mezőgazdasági helyzetéről. A buza cséplése országsszerte folyamatban van, a repce és búkköny cséplését befejezték. Az idei árpatermés jóval magasabb az elmúlt évinél, közel 110 ezer vagon árpára van kilátás. Ez a mennyiség még mindig alatta marad az utóbbi tíz év átlagos árpatermésének. A zab közepes termést hoz az összmenyiség 650 ezer tonnát fog kitenni. Rozsban 396 ezer tonna termésre van kilátás. A rozs egy minőség, mint mennyiség tekintetében

jóval felette áll az utóbbi évek átlagos termésének 5 millió hektár területen várható tengeri termés. A kilátások, ahoképest, hogy nem kapott elegendő esőt, kielégítő. Cukorrépa fejlődése kielégítő eredménnyel jár. A gyárak becslései szerint a hozam hektáronként 200 métermáza lesz. Arad, Timis-Torontal és Bihor megyékben a gazdák tavaszi fagyok miatt háromszor is kénytelenek voltak répagapot vetni. A szőlőkben a tavaszi fagyok 25%-os kárt okoztak, de azért közepes termésre van kilátás. Baracktermés ez évben csak Munteniában volt mormális. A többi gyümölcsök kilátásai általában kedvezőek.

ARLEJTÉSEK. Augusztus 10-én az arad-megyei Sopreus község hivatalos helyiségében arlejtést tartanak 150 köbméter tűzifa beszerzése céljából. — Augusztus 8-ikán a satmari városbáza gazdasági hivatalában arlejtést tartanak a városi villamosüzem részére szállítandó 800 vagon tűzifa beszerzése céljából. — Augusztus 16-ikán a resitai primárián arlejtést tartanak a városi vízművek részére szállítandó betoncsatorna csövek beszerzése céljából. — Augusztus 20-án a cluji gazdasági akadémia hivatalos helyiségében arlejtést tartanak központi fűtés szükségleteit fedező pakura mennyiség beszerzése tárgyában. — Augusztus 20-án a targumuresi állami kórház gazdasági hivatalában arlejtést tartanak a szállészeti osztály részére építendő pavillon munkálatainak vállalatba adása érdekében. Előirányzat 1 millió 850 ezer lej.

Mit ír a világ legkomolyabb orvosi folyóirata a Gastro D kiváló gyógyhatásáról

Komolyságuknál és megbízhatóságuknál fogva a Rockefeller-intézetek az egész világon elismert tekintélyek és megfelelőbevezetetlen fórumai az orvostudományi megállapításoknak. Amit az ezekben végzett kísérleteknél mint eredményt vagy mint sikeres gyógyeljárást megállapítanak, arra — mint mondani szokták — „mérget lehet venni”. Meg kell ezt említenünk abból az alkalomból, hogy kezünkbe került a „Medizinische Wochenschrift” című világhírű bécsi orvosi folyóirat 1935 évfolyamának 6. száma, amelyben hosszabb értekezés számol be azokról a rendkívüli eredményekről, amelyeket a nemrég felfedezett, de ma már világhírűvé vált új amerikai gyógyszerrel, a Gastro D-lel végzett kísérletek folyamán a Pelikangasse 4 szám alatti Childis Spitalban (amely tulajdonképpen a Rockefeller-alapítvány bécsi rákkutató intézete) elérték. A szóbanforgó cikk közlései szerint ebben a világhírű intézetben is megállapították a Gastro D. kiváló gyógyhatását gyomor-, máj-, epe- és vesebajoknál. A kísérletező orvosok beszámolója szerint a Gastro D. rendkívüli hatásának a titka abban rejlik, hogy olyan dolgot tartalmaz, amely az egész vegetatív idegrendszerre rendkívüli hatással van és az egész emberi organizmust szabályozza. A Gastro D. Romániában megrendelhető 130 lej utánvételt Császár Ernő gyógyszerésztől Bucuresti, Calea Victoriei 124.

APRÓ HIRDETÉSEK

Házasságokat biztos eredménnyel közvetlen a sziesköri összeköttetéssel rendelkező „Mare” iroda, Cluj, Regele Ferdinand 116.

Vegyésszerműnk, német technikumot végzett, szerény igényekkel állást keres. Cim a kiadóban

Parcellák a Házsongárdban. Hét darab legnagyobb, legszebb parcella a Házsongárd legszebb helyén, szép, emelkedett, kilátásos, sima helyen, kitűnő termőfakkal beültetve, szállított áron eladó. Értekezhetni: Cluj, Str. N. Iorga 5 alatt a tulajdonosnál.

Garzonlakás és butorozott szobák azonnali kiadók Str. N. Iorga 5 sz. alatt.

Tanuló felvételik. Jelentkezni textil divat üzletben Piata Mihai Viteazul 39. Szombaton zárva.

Szabászi kurzus augusztus 5-től. Legújabb párizsi módszer szerint tanítva, a legkomplikáltabb (japán, raglán) snittek. Lovisza, Regele Ferdinand 19., I.

FIGYELEM! FIGYELEM! Orth. 5-7 tisztán kezelt, frissen olvasztott libaszir kapható kgr-ként 60 lej árú rendeltetési állomás. Cim: Koppel Jakab Arad, Piata Gen. Cernat 5b.

Izraelita felsőbb iskolai hallgatók keresek lyecumai gyermekek tanítására. Cim: Piata Mihai Viteazul 15, tizlet.

Ort. izr. uricsalád elfogad teljes ellátásra urileányt, esetleg fiut, fürdőszoba és zongorahasználat, esetleg oktatással, iskolák körzében. Oradea, özv. Berger Antalné. Str. Xenopol 5. földszint.

Három-négyosztós lakást, amelyet egy nagyteremmel és egy, esetleg két kis szobával átalakítani lehet, kisebb klubhelyiségre alkalmasat keresünk sürgösen. Cimeket kérjük a kiadóba leadni.

Fiatal kereskedő keres két kis leánykáját mellé anyahelyettes szeptember 1-re. Lehetőleg 30 év körüli, zsidó, finom lelkű, jó kedélyű iskolázott urileányt (lehet árva is) vagy független asszonyt. Fényképpel ellátott kézirásos ajánlatok a fizetési igény, pontos cím megjelölése mellett „Zs” jelűre Löbl Hir-lapiroda, Arad intézendők.

Modern házban 2 szobás komfortos urilakás, azonnali kiadó. Reg. 83 Infanterie 12.

Uzembem lévő keményítőgyáramhoz vigéken 200,000 lejell, lehetőleg aktív társat keresek. Érdeklődéseket „Keményítőgyár” jelűre a kiadó továbbít.

HIDETÉS AZ ÖZLET LELKE: HIRDESSZEN AZ ÚJ KELETBEN

A zsidó probléma

Ira: Gábel

A nyári időjárás mülá kezmenyében és kihatás közéleti problémának ves iskolakérdés fokozottabb iantja ilyenkor a zsidó tendőről-esztendőre hasá zsidó sajtóban a zsidó is jelenéről és jövőjéről, m tartunk, ahol a román-ben tartottunk ebben ügyben.

A még meglevő zsidó landó sorvadás szimptomái és nem akad komoly eminensen zsidó közim saáról vagy stabilitásáról. Ilve a zsidó iskolával, küzdenek annak tanárai és elkerülhető szekatúrú inspektori célpontjai közadik román vagy nosz rendelkeznek. Még a köz is, akiknek kizárólagos tuk az ifjuság vallásokta vizsgának vannak kitévé hatóságok részéről törté egyéb tanulmányok vég holott nekik ezekben a közük. A fizetések általa annak a létminimumnak, személyzetet jogosan meg ben meglelt koru, többg apikát öletszeri elgor másik részébe küldene Nemcsak a családi tizú 6-8 hétre elhagyni, nem való tartózkodás felsza kell előteremteniök, de ez városokba küldik zsidó tan kóser konyha híjján kailag is éhezni kényeszer újabb vizsgák izgalmaival ságot és így a felfüggeszt Damokles-kardja leber fezzetlen sorsu iskolák bi nyugdíjra kilátástalan t heroitus harcukat a megm maradásért az inspektoroak még indolenciája ellen.

Jól tudjuk, hogy a gazd den zsidó közintézményt i rített. A zsidó közönség ienciája azonban mégis ép lával szemben mutatható i zömösség, ez a kiszámít az, amely nem vár hosszú mostani generáción fogja szulni. Előtűnk fekszik zsidó Tanszemélyzeti Egye don megtartott közgyűlésén Az a rengeteg nehézséget az iskolák és a tanszemély dásáért megküzdnie kell, a sza ez a gépirásos jegyz zsidó iskolák kortörténete. elnéptelenedésének komoly tárgyalása a legszomorubb az írásműnek. Rámutatnak számbeli visszafeljedésének egytől-egyig a zsidó nemtör mlyát mutatják. Hamis ért Ugyanaz a zsidó szülő, a mégis: miért jobb minden, a A zsidó iskolák elnéptelene főképpen abban rejlik, h szülők még mindig játszó más iskolába íratják gyerm a bon-ton — szerintük — kal elegánsabb dolog a No ba járatni gyermekeiket, m naziumba. A gerinctelenség én bennük, amely minden idegen, mindent leicsinye zsidóké. Van bennünk a egy válfaja, amely rögtön mihelyt azt nem idögen, h menyekkel szemben kell k

Hogy a zsidó iskola mit az egyesekre, erről csak a fogalma, ahol zsidó iskola tatlan tény, hogy oly váre iskola létezik, tirthető m zsidó gyermekeket a nem Ahol azonban a zsidó iskol ezt százaszorosán megéri más iskolában, amelyben t tülrik még.

Megérdemelnék a zsidó zsidó szülők az iskola meg a saját bőrükön tanulják m szolidaritás, amelyre a m bajjal és vesződséggel küz nek fokozott mértékben van Teljes objektivitással van munk, hogy Erdély zsidóság amely minden körülmények gesnek tartja a gyermekek a zsidó iskolának, mint ált intézménynek nem elvi e iskolával szemben nem tel get.

Komolyabb a Gastro D Malásáról

Megbízhatóságuknak az egész világ és megfellebbezhető tudományi megállapítások alapján végzett kísérletek vagy mint sikeresnek, arra — mint érget lehet venni — abból az alkalomból a „Medizinische Wochenschrift“ hírhírű bécsi orvosi lapjának 6. száma, és számol be azokról, amelyek a már világhírűvé vált, a Gastro D. nyamán a Pelikanus Spitalban (amely a Magyar Királyság elismerésével alapították) végeztek. A szóban forgó esetben a világhírű orvosok a Gastro D. gyomor-, máj-, epe- és vesebetegségeket okozó D. rendkívül hatékony, hogy olyan az egész vegetatív rendszerrel van és az az szabályozza. A megrendelhető 130 mg gyógyszeresztől 124.

A zsidó iskolák problémája

Irta: Gábel Sándor

A nyári időjárás mulandósága egy következményében és kihatásában súlyos zsidó közéleti problémának veti elő árnyékát. Az iskolakérdés fokozottabb mértékben nyugtalanítja ilyenkor a zsidó szülőket. Bár esztendőről-esztendőre hasábotokat irnak össze a zsidó sajtóban a zsidó iskoláról, annak sivar jelenéről és jövőjéről, még mindig csak ott tartunk, ahol a román impérium első évében tartottunk ebben a rendkívül fontos ügyben.

A még meglevő zsidó tanintézetek az állandó sorvadás színterét viselik magukon és nem akad komoly fórum, amely ezen eminensen zsidó közintézmény prosperitására vagy stabilitására gondoskodna. Karöltve a zsidó iskolával, hasonló sorsban küzdenek annak tanárai és tanítói is. Minden elképzelhető szekurák és sikanerózások inspektori célpontjai közöttük még azok is, akik román vagy nosztrifikált diplomával rendelkeznek. Még a középiskolai hitanások is, akiknek kizárólagos és egyedüli feladatuk az ifjúság vallásosítása, állandó nyelvviszágának vannak kitéve és a közoktatási hatóságok részéről történelmi, földrajzi és egyéb tanulmányok végzésére szorítottak, holott nekik ezekhez a tárgyakhoz semmi közük. A fizetések általában alatta állanak annak a létminimumnak, amely az oktatószemélyzetet jogosan megilletné, ezzel szemben meglelt koru, többgyermekes család-apákat öletszerű elgondolással az ország másik részébe küldenek nyelvkurzusra. Nemcsak a családi tűzhelyt kénytelenek 6-8 hétre elhagyni, nemcsak a két helyen való tartózkodás felszaporodott költségeit kell előteremteniük, de ezen felül még olyan városokba küldik zsidó tanítóikat, ahol azok — kóser konyha híján — valóságban fizikailag is éhezni kényyszerülnek. Legújabbban újabb vizsgák izgalmaival rémitik a tanító-ságot és így a felfüggesztés és elbocsátás Damokles-kardja lebeg fejeik fölött. A rendezetlen sorsú iskolák bizonytalanban élők, nyugdíjra kilátástalan tanítósággal végzik heroikus harcukat a megélhetésért, a fennmaradásért az inspektorkor és a zsidó közönség indolenciája ellen.

Jól tudjuk, hogy a gazdasági válság minden zsidó közintézményt leépítésre kényszerített. A zsidó közönség legnagyobb indolenciája azonban mégis éppen a zsidó iskolával szemben mutatható ki. Ez a bűnös közömbösség, ez a kiszámított indifferenzmus az, amely nem vár hosszú időre és már a mostani generáción fogja magát megboszoszulni. Előttünk fekszik az Erdély-Bánáti Zsidó Tanszemélyzeti Egyesület ezidei Aradon megtartott közgyűlésének jegyzőkönyve. Azt a rengeteg nehézséget és bajt, amellyel az iskolák és a tanszemélyzetnek fennmaradásáért megküzdenie kell, hien tükrözi vissza ez a gépirásos jegyzőkönyv az erdélyi zsidó iskolák kortörténete. A zsidó iskolák elnéptelenedésének komoly színvonalon való tárgyalása a legszomorúbb passzusza ennek az írásműnek. Rámutatnak a zsidó iskolák számbeli visszafordulásának okaira, amelyek egytől-egyig a zsidó nemtörődömség színterét mutatják. Hamis érv a drága tandíj. Ugyanaz a zsidó szülő, akinek a nemzsidó iskolában semmi sem drága, még a saját fátott gyermekének lezsidózása, molesztálása és inzultálása sem, drágának tart minden legkisebb pénzbeli áldozatot akkor, amikor az a zsidó iskola igényli jogosan. A zsidó iskolák nyírója általában nem áll az állami vagy más iskola színvonalán alul és mégis: miért jobb minden, ami nem zsidó? ... A zsidó iskolák elnéptelenedésének oka legfőképpen abban rejlik, hogy a tehetősebb szülők még mindig játszó az „elölkelőt“, más iskolába íratják gyermekeiket, mert azt a bon-ton — szerintük — így követelik. Sokkal elegánsabb dolog a Notre Dame de Sion-ba járatni gyermekeiket, mint a zsidó gimnáziumba. A gerinctelenségnek egy fajtája él bennük, amely mindent megbecsül, ami idegen, mindent lekicsinyel, ami a miénk, zsidóké. Van bennünk a nagylelkűségnek egy válfaja, amely rögtön önzéssé alakul át, mihelyt azt nem idegen, hanem zsidó intézményekkel szemben kell kifejezésre juttatni.

Hogy a zsidó iskola mit jelent a közre és az egyesekre, erről csak annak lehet helyes fogalma, ahol zsidó iskola nincs. Tagadhatatlan tény, hogy oly városban, ahol zsidó iskola létezik, türethető módon tolerálják a zsidó gyermekeket a nemzsidó iskolákban. Ahol azonban a zsidó iskolát már bezárták, ezt százszeresen megéri a zsidó növendék más iskolában, amelyben történetesen megtürik még.

Megérdemelnek a zsidó iskolát kerülő zsidó szülők az iskola megszüntetését, hogy a saját bőrükön tanulják meg, mi az a zsidó szolidaritás, amelyre a még meglevő, ezer bajjal és vesződséggel küzdő zsidó iskolának fokozott mértékben van szüksége.

Teljes objektivitással meg kell állapítanunk, hogy Erdély zsidóságának az a része, amely minden körülmények között szükségessé tartja a gyermekek iskoláztatását, a zsidó iskolának, mint általában az iskolai intézménynek nem elvi ellensége, a zsidó iskolával szemben nem teljesíti kötelességét.

A jól ápolt haj mindig varázserővel bír

A legszebb nő szépsége is hatástalan, ha ápolatlan. És ép a legzebb nők tudják a legjobban, hogy milyen fontos a helyes hajápolás.

Ha Elida Shampoo-val ápolja haját mindig illatos, puha, csodálatosan szép és fényes lesz. Haját kedve szerint, könnyen rendezzi el és a hullámok tovább tartanak.

KAMILLOFLOR

Special Shampoo szőke haj számára, a hegyikamilla virágkivonatának felhasználásával készül. Hetvenszeresen sűrített főmenny kivonat.

BRUNETAFLO

Special Shampoo sötét haj számára, a sötét színű haj legjobban szépítő és ápoló szerét Hequilt tartalmaz.

ELIDA SHAMPOO

Egy angol szakértő feltűnésteltető tanulmánya a németországi antiszemitizmusról

Hitler a mózesi törvényhozás hatása alatt

A Mein Kampf Mózes törvényhozásából másolta le a fajvédelmi szabályokat

Bucuresti, augusztus 3. (Az Uj Kelet tud.) A közismerten jobboldali beállítottságu Univer-sul mai számában londoni levelezőjének tollából „Hitler és a zsidók“ cím alatt feltűnésteltető cikket közöl. A lap londoni levelezője: Augur egy az európai kérdésekkel foglalkozó angol politikus brosuráját ismer-teti, aki tanulmányt írt a hitlerizmusnak a zsidókkal szembeni magatartásáról és ezt pszichoanalitikai uton próbálja olyképpen le-vezetni, hogy Hitler antiszemitizmusát reak-cióképpen állítja be éppen azzal a hatással szemben, amelyet a mózesi törvényhozás gyakorolt a Führerre. Természetes dolog, hogy ez a beállítás kritikai szemzőgöből nézve a legkevésbé sem állja meg a helyét, eltekintve attól, hogy háromszérvés távlat semmiképpen sem szolgálhat összehasonlítási alapul. Közöljük ennek ellenére is az Univer-sul levelezőjének tudósítását, mert ez, ugy-látszik, bizonyos angol körök felfogását fe-jezi ki.

A tanulmány — írja Augur — nemcsak érdekes, de fontos is, mert egészen mélyre nyul a kérdésnek. Nincs kizárva, hogy történelmi értékű dokumentummá fogja kinőni magát. Az angol szakértő tanulmányának be-vezetőjében a világháboru Németországnak rejtett tragédiáiról ír. A németek telve vol-tak nemzeti büszkeséggel, arrogáns imperia-lizmussal, de hiányzott belőlük a fajukkal szembeni kötelességtudat. A más országok-ban lakó németek lelkiismeretesen harcol-tak Németország ellen és az antant-államok németországi kémei és informátorai a leg-tisztább faju árja németek közül kerültek ki.

Német faj nem létezik

A háboru után — folytatja jelentését az angol szakértő — tanulmányozás tárgyává

tették a kérdést s arra a konkluzióra jutot-tak, hogy a faji öntudat azért hiányzik, mert szorosabb értelemben vett német faj nem létezik. Különnálló és egységes német faj létezését csak áltudósok állíthatják, akik a politikai érdeket a tudományos igazság fölé helyezik. Az illetékes német tudományos körök és intézmények jelentése egyöntetlően megállapította, hogy az északi ősbökből le-származó állítólagos német faj sohasem léte-zett. Az északi elemet elnyelték a szlávok, alpinok, kelták. Különösen Poroszországban volt megállapítható, hogy a vezetőörök „idegen“ származásuk. A sors iróniája az, hogy ezek az emberek a fajelméleteiket egy franciától: Gobineau és egy renegát angoltól: Houston Chamberlaintől tanulták.

Hitler — Mózes befolyása alatt?

Az angol szakértő jelentésének legérde-ke-sebb része az a fejezet, amelyben Hitler „Mein Kampf“ című könyvével foglalkozik. A „Mein Kampf“ elvei és a régi mózesi tör-vényhozás között szoros kapcsolat áll fenn — állapítja meg a tanulmány. — Hitler tel-jesen Mózes befolyása alatt áll és a Führer bizonyára tombolna a dühtől, ha ezt meg-tudná. Kétezer év távlatában hasonló körü-lmények hasonló eredményekre vezetnek. Mi-dőn Mózes kivezette népét Egyiptomból az arabiai puszta-ba, számot vetett azzal, hogy a rokon törzsek között a zsidóság jövőjét csak úgy biztosíthatja, ha megerősíti bennük egy különálló faj létezésének merev tudatát. Eppen így jár el a német reváns-szellem is, amely Németországot uralja és amelynek Hitler megnyilatkozási formája csupán. Oly-képpen akarja jövőjét biztosítani, hogy ki-választott népet farag a németekből. A terv,

amelyet Mózes meg akart valósítani s a cél, amelyet Hitler követ, hasonló eljárás alkalmazását követeli egy faj kikristályosítása érdekében. Az angol szakértő pontról-pontra vizsgálja Hitler árja törvényét és arra a konkluzióra jut, hogy ez a törvény nem egyéb, mint Mózes öt könyvének másolata. Hitler, aki akarata ellenére is, a régi zsidó mentalitás befolyása alá került. Egy szép napon Hitlert annak az embernek a szerepében fogják leírni, aki felelevenítette a zsidó szokásokat, azoknak legkevésbé dicséretre-méltó formáit. A zsidók sokkal inkább, mint bármely más nép, vannak hivatva arra, hogy kritizálják a Führert és ez ösztönösen főt-tőtük. Jelenlétük szemrehányásként hat reá. Egy árja Németországban a zsidók jelenléte kompromittálja a fajelmélet tisztaságát. Mint-hogy azonban nem tudja kivégezni őket, igyekszik megfosztani őket minden erkölcsi tekintélytől. Az angol szakértő ebben találja az erőszakos német antiszemitizmus egyik mélyebb okát. A nemzeti szocializmus érde-kében áll a zsidók tekintélyét az egész világ színe előtt lejáratni, mert létezésük akadá-lyozza a fajvédő eszme terjesztését.

És a gazdasági okok

Mindenesetre megállapítja az angol szak-értő, hogy a német antiszemitizmusnak gaz-dasági okai is vannak. Hitler hatalomra ju-tása nemcsak egy bizonyos felfogás győzel-mét jelentette, hanem gazdasági javaknak egy új és nyereségvágyó emberhorda közötti felosztását. Emberek ezrei rohanták meg a hatalmat, hogy a maguk részét biztosítsák. Németországban az antiszemitizmus eltávo-lította a zsidókat a hadsereg és a közigaz-gatás inkább tisztelteteli pontjairól és kény-szerítette őket arra, hogy a gazdasági javak gyűjtésére törekedjenek. A hitlerizmus jel-adás volt a zsidóknak ezen javaktól való megfosztására is.

— Ioanitecu nem kapott megbízást arra, hogy Hitlernél jelentkezzen. A vaidisták a Luptában megcáfolták azt a hírt, hogy D. R. Ioanitecunak megbízatása volna a párt részéről Hitlernél, vagy más nemzeti socia-lista korifeusnál.

... technikumot vég-
... állást keres. Cim a

... dan. Hét darab
... ella a Házsongárd
... kedett, kilátásos,
... főakkal beültetve,
... értekezhetni: Cluj,
... rajdonosnál.

... szobák azonnal-
... sz. alatt.

... kézni textil divat-
... azul 39. Szombaton

... sztus 5-től. Leg-
... tint tanítva, a leg-
... (n) snittek. Lővi-
... 9. I.

FIGYELEM!
... t frissen olvasz-
... ként 60 lej ab
... Koppel Jakab
... Cernat 5b.

... hallgatót keresek
... sára. Cim: Piața

... ad teljes ellátásra
... szoba és zongora-
... ással, iskolák kö-
... rger Antalné. Str.

... st, amelyet egy
... két kis szobával
... helyiségre alkál-
... Cimeket kérjük

... két kis leánykaja
... ber 1-re. Lehető-
... m lelkü, jó kedé-
... net árva is) vagy
... péppel ellátott kéz-
... igény, pontos cím
... ügére Löbl Hir-

... s komfortos uri
... 83 Infanterie 12.

... gyáramhoz vidé-
... s aktív társat ke-
... ményitőgyár" jel-

istenkeresők a kárpátok alatt

A MÁRAMAROSI CHASZIDIZMUS REGÉNYE
IRTA: SCHÖN DEZSŐ

(40)

Reb Szruclse pedig, a fiatal bedőhazai caddik üldözött vad módjára egész éjszaka kóborolt. Erdőkön, mezőkön vágott keresztül. Átgázolt a Libán-mocsáron és a Talabár-patakon és hajnal felé fáradtan, lesújtva és összetörve Bocskóra érkezett. Bocskón, Reb Jidl Eber házában sirvafakadt:

— Világ Ura, mit büntöztél én annyit, hogy ilyen szörnyű csapásokat mérsz rám?...

A rákövetkező héten, csütörtökön Bedőházán megtartották az újszülött brisz-ünnepélyét, hatóságilag engedélyezett tiz személy jelenlétében. Vasárnap pedig felültették egy szekérre a betegágyas asszonyt apró csecsemőjével, a tiznapos Hager Mendellel együtt és a szomorú kis család visszament az ősi fellegrába: Wisznitzbe.

A wisznitzi rebe gyermekeit kiűzték Máramuresből...

HARMINCHARMADIK FEJEZET

A bedőhazai eset után úgy tűnt, mintha a hadakozó felek reáeszméltek volna arra, hogy a sighet-i háború mély örvény fölé lökte a maramuresi chaszidizmust. A robbanás zaja pillanatokra megsüketítette a füleket és miután a zaj elült, az emberek kíváncsian néztek körül, látni akarták, vajjon milyen arányokat öltött az újabb pusztítás?...

De a botrány nyomán támadt zűrzavar még le sem csillapodott, amikor a pártok kezdték egymás szeméretvenni a bedőhazai gyalázatot. Kölcsönösen tették egymást felelőssé a történetért. A Káhány-párt azt kiáltotta, hogy a Teitelbaumok részéről történt a denunciació. A sighet-i udvar — mondták a Káhányok — odáig megy hatalmi törekvéseiben, hogy az összes chaszid rabbikat ki akarja füstölni Maramures területéről. A wisznitzi udvarra különösen neheztek, mert Wisznitz politikai súlyát nem sikerült letörniök. A wisznitzi udvar — így folytatták az érvelést — a sighet-i háború ügyében sem akart a Teitelbaumok mellé állni, mert nem helyesli az ő eljárásukat és ennek a becsléletes magatartásnak az lett az eredménye, hogy „az ortodoxia bajnokai beárulták a caddikokat a hatóságoknál, remélve, hogy ennek révén zavartalanul véghezvitik romboló munkájukat“.

A Teitelbaum-párt ugyanakkor azt állította, hogy a szefárd-párti emberek csikarták ki a belügyminiszeri rendeletet. A szefárd-párt — mondták — ilyen módon akarja a sighet-i udvar ellen uszítani a wisznitzi dinasztiait. „Mi azonban hisszük — mondták a Teitelbaum-pártiak — hogy wisznitzi chaszid testvéreink átfognak látni a dolgokon és nem fognak segédkezni nyújtani a szefárd névvel kérkedő sighet-i vallásromboló neológoknak.“

A bedőhazai botrány ilyenformán csak arra volt jó, hogy még jobban kiélezze az ellentéteket. A sighet-i háború ebben a fázisában a szennynek olyan áradatát szabadított el, amely elleppte az egész sighet-i zsidóságot és legjobb energiáit pocskolta el. A háború valószínűségeként nehezedett rá a jobbsorsra érdemes városra.

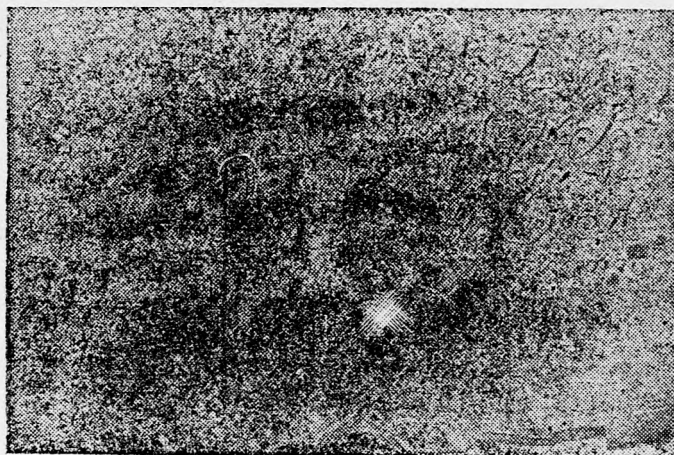
Hová lett a sighet-i zsidóság jókedve? Hers Lájbb, aranyszajú márseliki Galiciában ette a száműzetés keserű kenyerét. Reb Berce Koffler humora egyre fanyarabb lett s utóbb bevallotta, hogy fél szatirát csinálni, mert ezek a fanatikusok olyan komolyan vesznek mindent, hogy a végén még az ő élceiért is meg találnak haragudni. Igaz, a széder-estén még megráfalták Chájem Mardchet, a „tót“-ot. Szegény öregnek a Messiás volt a mániája. Biztos értesülései voltak arról, hogy a Messiás eljövetele csupán napok kérdése. Kevés megakarított pénzén kinyomatott egy könyvet, melynek az „Imré binu“ címet adta. A könyv az Énekek Énekének a kommentárját tartalmazta és fel voltak benne sorakoztatva a Messiás eljövetele előtti idők összes borzalmi. Az öreg tót-zsidó azt állította, hogy Messiás a széder-estén fog megjönni. S mivel erre az estére tette Messiás eljövetelenek időpontját, alaposan felkészült erre az ünnepre. Az egész város tudta, hogy Chájem Mardchet új halotti köntöst csináltatott magának és hogy az eljövendő Messiás számára hatalmas ezüstserleget készíttetett. A széder-estén pedig egy társaság megráfalta az öregot. Elbujtak az ablaka alatt és sófárokat fújtak. Az öreg Chájem Mardchet hosszu köntösben rohant a rabbihoz, hogy hirül adja, miszerint megjött a Messiás, saját füleivel hallotta a sófár hangját. — Máskor hasonló esetekben hónapokon keresztül mulattak a sighet-i zsidók, most azonban csak mosolyogtak rajta. S az ünnep után az első nyári szellő ezt a mosolyt is lefújta az arcokról. A hadakozó felek fokozott hűvel vetették bele magukat a harcba.

Néhány héttel a bedőhazai eset után a szefárd-párt időszerűnek találta a wisznitzi udvar felé való közeledést. Az új orientációt különböző okok tették szükségessé. Először is nagyon jól tudták, hogy egy olyan

hitközség, melynek érdekei szöges ellentétben állanak az ortodox központi iroda érdekeivel, ki van téve annak, hogy ászerozlják és hitszegőnek bélyegezzék. Tudták, hogy ez a veszély akkor is fennáll, ha ennek a hitközségnek történetesen minden egyes tagja csupa tanaita volna. Az új szefárd hitközség — mondták — erős szövetségeket kell, hogy keressen, akik szükség esetén megvédik a támadások ellen. Azután kézenfekvő és logikus volt, hogy az új hitközségnek a wisznitzi udvar barátságát kell keresnie. Egyrészt, mert ez a dinasztia a megyében a legnagyobb hatalmat képviselte, másrészt, mert a hitközség legfontosabb funkcionáriusa és végrehajtó hatalma: a sakter, emberemlékezet óta csakis egy rabbi utasítására és annak főnhatósága alatt kezdi meg működését.

A szefárd-párt vezetői, akik a háború során el-sajátították a hadműveletek sok csinját-binját, nem mentek egyedül Wisznitzbe, hanem magukkal vitték a falvak chaszid vezéreit; azokat, kiket a chaszid világban „wisznitzi kkep“ néven ismertek. Hadd beszéljenek ők a rebével és birják rá, hogy adjon a szefárd hitközség számára egy saktert.

A wisznitzi tábor maramuresi vezérei azzal mentek caddikjukhoz, hogy sakterre van szükségük. Sighet nagyváros — mondták — gyakoriak a vásárok, sokan egész héten át bent vannak a városban, csak szombat-ra mennek haza falujukba, nem is beszélve azokról, akik állandóan Sigheten laknak. A rebének természetesen joga, hogy saktert küldjön Maramuresbe. Köztudomású, hogy annakidején a Hager-dinasztia okkupálta az egész megyét. Több, mint egy évszázada, hogy a Hager-dinasztia látja el rabbiával és sakterrel Maramures. Hiszen még Reb Lipe édesapja is elment Wisznitzbe, hogy a rebe láttamozza a kansziszját. Nyilvánvaló, hogy ő is elismerte a wisznitzi udvar jogait és fennhatóságát.

„משה בן משה הדין ר' חיים ו'ל מקאסיב (משון תקפ"ה) דבר מנוי שוב בשביל ישוב בארשא“

... több mint egy évszázada, hogy a Hager-dinasztia látja el rabbiával és sakterrel Maramures.
Reb Chájem Koszover 1828-ban keltetett sakter-kinevezési dekretuma, amely a borsai zsidóságnak lett bemutatva

De mindentől eltekintve — mondták a chaszid vezérek — miért ne gyakorolná a rebe az ő jogait úgy, ahogy ősei gyakorolták? Hiába, a wisznitzi chaszid csakis annak a sakternek a sechitájából akar enni, akit a rebe delegált. Itt van például Reb Jozsef Mardche Káhány Drágomérfalváról, Reb Cházkel Avrum Ternever, Reb Hers Stern Rozáliáról, Reb Avrum Chájem Hager Visórol, a legkitünőbb chaszidok, nemde? S bizony ezek az emberek, ha bementek Sighetre, csakis egy wisznitzi sakter sechitájából akarnak enni. Joguk van hozzá. Hol van az a hatalom, amelyik beleszólna az ő dolgukba? Hol van az a hatalom, melyik korlátokat állíthatna a rebe és hivei közé? S különben is a rebe nem is szabad, hogy megtagadja kérésüket. Reb Burechl ősei egy évszázadon keresztül gyakorolták ezt a jogot, de sohse tagadták meg a hívóktól a saktert, hanem éppen ellenkezőleg...

Napokon át folytak Wisznitzben a tárgyalások. Reb Burechlnek aggályai merültek fel a sighet-i esettel kapcsolatban és ezeket az aggályokat nem oszlatta el a kezdetben a chaszidvezérek meggyőző hangú beszéde sem. S napok múlva, egy késő éjjeli tanácskozáson, amikor minden érvelésre a rebe ismételt csak azt hajtogatta, hogy végeredményben mégis Reb Lipe a sighet-i rabbi és nem ő s különben is a magyarországi zsidók bizonyos szervezetet és szabályzatokat csináltak, — felvonultatták a „nehéz tűzérseget“: a bedőhazai esetet.

— Rebe — kiáltotta Reb Jidel Eber szenvedélyes hangon — lábbal tipornak bennünket. Negyven csendőrt küldtek a rebe gyermekeire... Ezt merték tenni velünk... Ezt merték tenni a rebe gyermekével... ezt...

Reb Burchl Wisznitzi sok harcnak volt a szemtanúja. Közvetlen közelről figyelte nagybátyja, a sza-

dagorai rebe házában a legnagyobb chaszid háborút. Tudta, mennyi szívfájdalommal jár egy chaszid háború, mennyi szennyet dob felszínre és mennyire eltorzítja a chaszidizmus ábrázatát. A hivek beszéde a végén mégis csak meggyőzte. Mert, ha nagyon sokszor ismételnék valamit, azt a végén ketten feltétlenül elhiszik: az, aki mondja és az, akinek mondják. Aztán ez nem az ő harca — gondolta Res Burchl. Neki semmi köze a sighet-i háborúhoz. Az ő hivei kérnek tőle egy saktert és legyenek azok a föld bármelyik pontján, neki gondoskodnia kell arról, hogy a hivek sakterhez jussanak. Különösen áll ez Maramuresre vonatkozólag, ahol neki elvitathatatlan jogai vannak sakterek kinevezésére.

Reb Jidel Eber keserves kifakadására nem jött azonnal a válasz. A derék chaszid a legérzékenyebb pontot érintette. A szobában csend volt. A chaszid vezérek némán ültek az asztal körül. Szomorúak voltak, a bedőhazai eset óta szörnyű fájdalom mardosta szívüket. Mindnyájan a rebére szegezték tekintetüket és lesték a szavát. Pár percnyi kincs hallgatás után halk sóhajtsák szakadt ki a rebéből, aztán megszólalt:

— Ugy látszik, hogy Maramures nem érdemel meg egy fenkolt lelket. Előbb Bál Sém próbálkozott ott, de nem volt maradása. Ő volt ott az első Jiszruél. A második nagyapám volt, Reb Szruclse Rizenser, az ő maramuresi terve is az utolsó pillanatban hiusult meg. S most a harmadik Jiszruél kikergették...

Reb Burechl Wisznitz az asztalra hajtotta fejét és sirt. A szefárd-párt egyik megbízottja, aki a szoba egyik sarkában ült és aki az egész idő alatt nem szólt bele a vitába, hanem hátulról, a kulisszák mögül irányította a dolgokat, felkelt a helyéről, az asztalhoz lépett és megnézte a zokogó caddikot. Jól megnézte, mint a fotografáló-gép pillanatlenesége. Ekkor tudta meg, hogy a sighet-i háború sorsa eldőlt. Reb Burechl fog küldeni egy saktert. A szefárd-párt megbízottjának az arcán megjelent az első győzelmi mosoly...

Hétfőn érkeztek Wisznitzbe a sighet-i szefárd gyülekezet kiküldöttei, de a szombatot azért még ott töltötték. Ott maradtak szombatra a nagy udvarban, ahol a laikus tevédségből a gabbanak csókolat kezet, mert tekintélyes kinézése miatt őt is rebének nézte és ahol az udvari konyhán állandóan kétszáz embernek főztek. Ott imádkoztak a nagy beszemedresben, ahol a chaszidizmus komor apostolai eltöltötték életüket és ahol ilyenkor, szombaton teljes, egész volt a garnitúra: ott voltak a vándorabbik, palesztinai kiküldöttek, koldusok, nábobok és egyszerű zsidók, akik együttesen a wisznitzi udvar egészét képezték.

Vasárnap reggel, amikor a szefárd hitközség megbízottjai a rebe elé járultak, hogy elbucsuazzanak, a főgabbetől egy kis cédulát kaptak, amely a rebe saját kézjegyével látott el. A kis írás utasítást tartalmazott Reb Jiszruel Stern, a barcánfalvi sakter számára, hogy menjen be Sighetre és vágjon a wisznitzi hiveknek, illetve a sighet-i „Szfárd-Jesurun szent gyülekezetének“.

A szefárd hitközség, illetve a Káhányok tábora egyetlen tollvonással megnövekedett számban és erőben. A szefárd hitközség nem állott többé néhány barátból és csalátsból. Komoly tényező lett a Káhány-pártból, mert hozzásegődött a maramuresi zsidóság nagyhatalma: a wisznitzi udvar.

A Káhány-pártban nagy volt az öröm. S miért ne örvendtek volna? Volt egy hitközségük, ujfajta, szuper-ortodox elnevezéssel, egy olyan hitközség, melynek konstrukciója vallásosabb volt, mint a Teitelbaum-párti hitközségé. Saktert a wisznitzi rebétől kaptak. S még hozzá milyen saktert: Reb Jiszruél Berszánever Maramures első saktere volt, szerény ember, csupa jámborság, tudás és istenfélelem. S ami a legfontosabb: sikerült elszakadni a Teitelbaum-háztól — könnyen és komplikációk nélkül. Aránylag minden a legsimábban ment végbe. Hátra van még — gondolták — a vagyonközösség kérdése, de ez is el lesz intézve. Csak tovább a negkedett uton. Látszat szerint a Káhány-párt diadal-mámora igazolva volt.

Pár nappal később a szefárd hitközség be is mutatkozott. Vásároltak egy ökröt és feldiszították színes sallangokkal. Harstein Áron Duved, az új hitközség megszűrése magára öltötte ünnepi mentéjét, felhuzta sarkanyus-bojtos csizmáját, csokorba kötötte Kossuthnyakkendőjét és kötőféken vezetve a vágóhidra az első szefárd ökröt. Az avatouünnepélyen megjelentek a hatóságok képviselői, magasroptú üdvözlő beszédek hangzottak el és a hatalmas, lelkes tömeget, mely a vágóhidig kísért a diszokrót, husztagu zenekar szórazottatta.

Az avatouünnepséget nagyszabásu bankett zárta le. Az avató ökr husának a kiürítését rendszabályozták. Félkilónál többet senki nem kaphatott. Maramures leg-távolabbi zugából eljöttek Sighetre a wisznitzi hivek, hogy hozzájussanak a font hushoz. S sokan a chaszidok közül, amikor hosszu órák ácsorgása után végre kézbe kapták a font húst, a magával ragadó extázis hevében keblükre ölelték a kis husadagot és megcsókolták. El-vitték a húst a távoli falvakba, ahol vallásos zsidó asz-szonyok szorgoskodtak a főzésnél és miután megfőzték a húst, a falvak népe a wisznitzi beszemedresbe jött össze, hogy részt vegyen a micve-lakomán. „Buszor kajdes“ — „szent hus“ — mondták a wisznitzi hívők — a kitinő Reb Jiszruél Berszánever vágta a caddik utasítására.

(Folytatjuk)

Mire kész
kor

Általános, széles zsidó kör
belik el a Keren Kayemethet,
ők óta létező erőt, mely
vevő, mindig kéznél van,
ember valamit teremni aka
dolgozó fiatal és egészen
generáció, valamint mindaz
marozták az utóbbi években,
zsidó utját fogják já
nincsenek informálva arról,
óriási problémák és döntő v
nemzeti földalapunk munkáit
nyeit, fáradhatatlan küzdelem
mű történelméhez hozzáillesz
mely dologban chaluci heriz
menyek élébe történi.

Ha megnézzük a KKL mun
szükletét vagy diagrammja
gye 1920-ban a KKL egész
21.000 dunamot tett ki, am
lat 350 ezer dunamra em
220.000 vidéki földbirtok, tő
prosperáló gazdasággal és 4
tal a kolóniákon, a többi pe
don, beleértve a rendkívül f
területet a haifai öbölben,
látjuk, hogy ez az óriási fej
letlen műve volt.

Ha követjük a térképen
utáni szerzeményeit, akkor
tünk a jisuv tudatos, logik
mindenekelőtt a jisuv mező
ja. Itt látjuk, hogy milyen s
és tervszerűen valóította me
pusztított országban lépésről
retérés útján, mely napjain
nyebb békeművének igazán
tégiai terve. Először az Em
mőföldjét és mocsarait lecsé
el a harmadik áljává, az
gyobb ültetvényterület meg
ronban (Emek Chefer) a n
dik aija számára, a munka
osztálynak és a Palesztinák
generációinak, végül pedig
nemzeti terület megváltásá
ban (Haifa), mintha csak e
na a nagy német bevándorlá
jével, tapasztalataival és j
észegeivel, amelyek egy
teljesítőképes ipar létesítés
vé.

Mindezen eredményeket a
hágrázis évei alatt érte el
hágrázis és egész világ zsidó
tette és rengeteg fontos o
nem teljesen tönkretette a
kat, s mégis elérte ezeket
mert a KKL a praktikus, o
ja egyuttal egy széleskörű
velő tevékenységgé fejlődöt
tömegekkel megértette a sa
vő nemzeti földtulajdon m
szociális értelmét.

Azonban a földtől elszá
nép sohasem fogta fel a n
fundamentummal járó vesz
adódott, hogy most, a rég
mgalija által, melyek a
legnagyobb bevándorlást (e
hozták magukkal, eltolódta
nyok. Az az állandóan nő
mlyet az a KKL nem tudott
csillapítani, a legvadabb
hallatlan földárakat és a s
tálynak a földbirtokból val
eredményezte. A városokba
lépött építkezési és ipari k
vándorlót a városba csak a
ha minden vágya a falun
volt

A jeruzsálemi KKL kö
ban naponta halmozódnak
berek levelei, melyeknek m
utassító választ kell adni,
bad föld.“ Ezzel szemben v
tetvényközpontokban száza
vekedik az arab munkások

A ZSIDÓ ASSZONY

AZ ERDELYI WIZO HIVATALOS LAPJA

Mire készül a KKL a XIX-ik kongresszuson?

Általános, széles zsidó körökben úgy képzelik el a Keren Kayemethet, mint egy örökök óta létező erőt, mely mint a víz és a levegő, mindig kéznél van, valahányszor az ember valamit teremteni akar. A ma élő és dolgozó fiatal és egészen fiatal cionista generáció, valamint mindazok, akik elhárították az utóbbi években, hogy az öntudatos zsidó utját fogják járni, egyáltalán mincseken informálva arról, hogy milyen óriási problémák és döntő változások telítik nemzeti földalapunk munkáját és teljesítményeit, fáradhatatlan küzdelemben a cionista múlt történelméhez hozzáilleszteni, sőt, nemzeti doigban chaluci heroizmusban az események elébe történni.

Ha megnézzük a KKL munka néhány statisztikáját vagy diagramját és látjuk, hogy 1920-ban a KKL egész földtulajdona 21.000 dunamot tett ki, ami azután 14 év alatt 350 ezer dunamra emelkedett, ebből 320.000 vidéki földbirtok, több, mint 100 prosperáló gazdasággal és 40 munkástáborral a kolóniákon, a többi pedig városi tulajdon, beleértve a rendkívüli fontossággal bíró területet a haifai öbölben, akkor világosan látjuk, hogy ez az óriási fejlődés nem a véletlen műve volt.

Ha követjük a térképen a KKL háboru utáni szerzeményeit, akkor kialakul előtünk a jisiv tudatos, logikus fejlődése és mindenekelőtt a jisiv mezőgazdasági alapja. Itt látjuk, hogy milyen szisztematikus és tervszerűen valósította meg a KKL az elpusztított országban lépésről-lépésre az életetérés útját, mely napjaink legjelentékesebb hékemüvének igazán nagyszerű, stratégiai terve. Először az Emek Jezreel termőföldjét és mocsarait lecsapolását végezte el a harmadik alijával, azután a legnagyobb ültetvényterület megvásárlását Scharonban (Emek Csefer) a negyedik és ötödik alija számára, a munkásnak, a közép-esztálynak és a Palesztinában felnövő ifjú generációnak, végül pedig az óriási városi nemzeti terület megváltását Emek Sebulonban (Haifa), mintha csak előre sejtette volna a nagy német bevándorlást egész tetterejevel, tapasztalataival és jelentékeny pénzeszegeivel, amelyek egy konkurrencia és teljesítőképes ipar létesítését tették lehetővé.

Mindenzen eredményeket a legsúlyosabb világi válság éve alatt érte el a KKL, amely válság az egész világ zsidóságát megrendítette és rengeteg fontos centrumban csaknem teljesen tönkretette a zsidó existenciákat, s mégis elérte ezeket az eredményeket, mert a KKL a praktikus, céltudatos munkája egyuttal egy széleskörű ideológiai és nemzeti tevékenységgé fejlődött, amely a zsidó tömegekkel megértette a saját országban levő nemzeti földtulajdon mély erkölcsi és szociális értelmét.

Azonban a földtől elszakadt, gyökértelen nép sohasem fogta fel a nem kielégítő élet-fundamentummal járó veszedelmét és így adódott, hogy most, a régen vágyott tömegalija által, melyek a valamikor elért legnagyobb bevándorlást (évente 50 ezer) hozták magukkal, eltolódtak az összes árnyok. Az az állandóan növekvő földéhség, melyet a KKL nem tudott kellő mértékben csillapítani, a legvadabb telepspekulációt, hallatlan földárakat és a szegényebb néposztálynak a földbirtokból való kikapcsolódását eredményezte. A városokban egyidejűleg felépített építkezési és ipari konjunktúra a bevándorlót a városba csalta, még akkor is, ha minden vágya a falun való letelepedés volt.

A jeruzsálemi KKL központ karteréjában naponta halmozódnak a kispénzű emberek levelei, melyeknek mind azt a visszatérítendő választ kell adni, hogy „nincs szabad föld.” Ezzel szemben viszont a nagy ültetvényközpontokban százával és ezrével növekedik az arab munkások száma, akik a

messzefekvő Hauran hegységéből jöve, munkát és keresetet találnak Erec Jiszraeiben és megspórolt pénzüket hazaküldhetik családjaiknak. A mezőgazdaságban hiányzik a zsidó munkás, mert itt nem fizethetnek konjunkturabérekét és a zsidó munkás éveken keresztül nem tarthatja el a csekély bérből saját magát és családját, ha nincs meg az a reménye, hogy valamikor lesz egy darabka földje, kis veteményes kertje, tehene és baromfia.

Igy keletkezik a rendkívül fontos földkérdés mellett egy másik, ennél is fontosabb kérdés: a zsidó munkás problémája és mindkét probléma a nagy alijából adódván, zsidó jiszraeli sorsunkat pecsételi meg.

Ez a három kardinális szempont: az alija és a földtulajdon kibővítése és a zsidó munka biztosítása vezet a KKL-t egyetértően a Jewish Agency javaslataival, amikorra a kongresszus elé terjeszti problémáit. Ussischkin két felszólalásában foglalta össze a KKL álláspontját, a telavivi Wizo világgörögében és a jeruzsálemi A. C. gyűlésen és egy új tervgazdaság irányvonalait szögezte le. Ez a terv azt célozza, hogy KKL számos kis földterületet váltson meg (két-kétézfél dunam nagy kolóniák és munkásközpontok közelében, melyeket csak oly telepeseknek adnak, akik kötelezik magukat, hogy néhány évig, mint mezőgazdasági munkások a kolónián maradjanak. A kis magángazdaságok kiépítésére különböző bankintézetek, (ezek között lesz majd remélhetőleg a rég tervezett Agrárbank is) megfelelő kölcsönöket bocsássanak rendelkezésre, melyek a visszafizetési- és kamatrendszerrel nem terhelik meg túlságosan a lassan fejlődő gazdaságot. Azt is tervezik, hogy ezeket a kölcsönöket egy későbbi időpontban hosszulejáratu KH kölcsönökkel konvertálják. A cionista executive instruktorok által legyen segítségére a telepesmunkásoknak a mezőgazdasági munkához való alkalmazkodásukban. Ilyen munkásközlőket, melyek a KKL-nél már 1000 családon felüli számban vannak bejelentve, a Scharon völgyében, Scharonban és Galilban kell alapítani. A KKL egyelőre arra kötelezte magát, hogy

200 családnak adja meg a szükséges földet. Ez a terv, a munkáscsaládok telepítése az új bevándorlók köréből, már egy további fejlődési stádiuma a KKL régebben lebonyolított „munkástábor” akciójának, melyeket az ország 40 pontján teremtettek meg, hogy biztosítsák a bevándorlók letelepedését. A régi kolóniák közelében a földek rendkívül magas ára nagyon megnehezíti a KKL ezen új feladatát, melyhez a legújabb számítások szerint körülbelül 70 ezer font szükséges.

Fölösleges ehhez hazzáfiznünk, hogy ezeken a kis fölvásárlásokon kívül sok nagy összefüggő földtranzakcióról folytak tárgyalások, melyeknek lekötelese sok időt, fáradságot, mindenekelőtt azonban óriási pénzáldozatot igényel. A pénzüsszegek felhozásának problémája, melyekre a KKL-nek tranzakciói lebonyolításánál szüksége van, kell, hogy képezze a kongresszus tárgyalásainak igen fontos részét. Akit félrevezetett az utóbbi két év KKL bevételeinek emelkedése, azt emlékeztetni kell arra, hogy a 40 százalékos bevétel emelkedéssel szemben a földárak tiszteresekre és husszorosultra emelkedtek. Ha a KKL kétszerannyi pénzt gyűjt, mint két évvel ezelőtt, akkor is csak az ötödészt veheti meg annak a területeknek, melyet ezért a pénzért azelőtt megkapott volna.

Itt van a helyzet különösen tragikus része, hogy a KKL a legerősebb bevándorlása legnagyobb földszükség idejében nem tudja teljesíteni vezető és szabályozó feladatait. Ez a fájdalmas gond csengett ki Ussischkin szavaiból, mikor Telavivban a Wizo aszszonyokhoz szölvő Emlékeztette őket arra, hogy 50 évig harcolt a nagy zsidó alijáért, a zsidó földért és a zsidó munkáért és most, amikor már oly közel van a beteljesüléshez, akkor vesztélyben kell látnia megújított nemzeti existenciánk két legfontosabb alaptevétejét.

Sok súlyos kérdés fogja a kongresszust foglalkoztatni: pártarcok, a revizionisták pártúto táborra, a cionizmus állandó sülyedő névojá, a vesztélytetett héber atmoszféra és az egységes erec jiszraeli kultúra legfontosabb kérdése. Azonban ezen kérdések egyike sem ér fel annak az egy problémának fontosságával, amelyet a KKL terjeszt a kongresszus elé: „Legyünk-e újra földnélküli nép saját kezünk munkája nélkül, melyet az első erős történelmi szélvihar elsöpört?”

A palesztinai gyermek

A palesztinai gyermek valami egészen új, különös jelenség, fényes fejezet az országépítés romantikájában. Itt születik a nagy vajadások közepette, minden rezzenést felfog fogékony lelke és valóóság szelmozgráfja a bel- és külpolitikának. Játekaik, viccek, egymásra való nyelvöltésük is ezt tükrözik híven vissza.

— Anyukám, te valószínűleg egy Hitler asszony vagy! — mondja a kis Fischer gyermek.

— Miért? — kérdi az anya megbotránkozva.

— Mert ütöz engem, a zsidót és Hitler is ezt teszi.

Gyermekek az iskolában összevesznek. Csufolódnak egymással. A csak héberül beszélő kis tömegben akad most már jó számmal a Németországból bevándoroltak német anyanyelvű gyermekeiből is. Gyakran hallható a színetben kis összekocanáskánál, amint egymásra nyelvet ötlenek: Hitler, Hitler! Ezt kiáltgatják egymásnak, ha összevesznek és csufolódni akarnak. Ez a legbarclásabb gunynév, a legméltóbb jele a lekiacnyulásnak.

Az egyik gyermek — miután a német bevándorló mellett már igen magas számot ér el a magyarajku gyermek is — kíváncsian

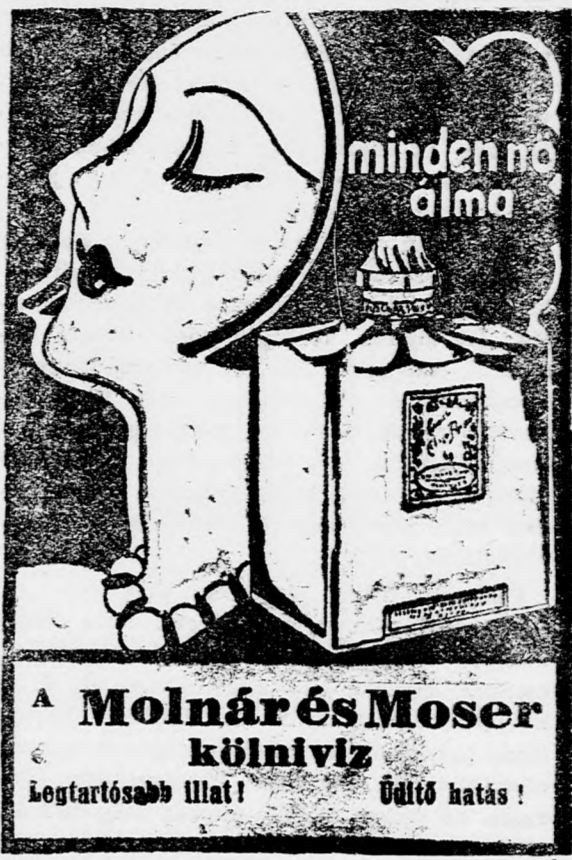
kérdi édesanyját: — Imma, vajjon Magyarországon is van egy Hitler?

A jemenita fiucska iskolájában a tanítók fáradhatatlanul gyömösözlök a kis gyermek-agyba a vitamin, a zöldség, a tápanyag fontos szerepét. Tudvalevő, hogy a gyermek egyetlen ambíciója a nagyság. Mindegyik hatalmasabb akar lenni a másánál, mert ökölharcuk sikeres küzdelmeihez bizony fontos ez. A tanító biztatja balamennyiüket, ha sok vitamint eszel, erősebb leszel, mint a többi.

Egy vézna kis fiucska hazamegy és vitamint kér az édesapjától. Megindokolva a dolgot. A mi régi perzsiai, kissé hátramardottabb kulturájú hitsorosunk nincs tisztában a vitamin fogalmával. Elmegy a tanítóhoz és megkérdi, honnan kell azt venni, mert hiszen neki van még négy ilyen csöppnyl fiacska, akikből óriásokat szeretne.

A három éves kis Joab, a Pfeffermann gyerek, roppant rossz néven veszi, hogy az ucán angol katonákat lát. Apukám, — kérdi: — mit csinál itt ez az angol katona, miért nem megy Angliába? Ez Zsidóország! Csöppnyl gyerek agya, egy százszázalékos revizionista agy és nem igen megy bele ez az egész furcsa mandátum história.

Gyakori a háborusdi, hiába a sok pacifis-

A Molnár és Moser kölniviz
Legtartósabb illat! Újító hatás!

Két új gyerekünk érkezett nemrég Dr. Frigyes ismert erdélyi cionista gyerekei, akik az utóbbi éveket Németországban töltötték. Az egyik gyerekek sürgös szüksége akad egy szerszámmra. Leszalad a lázuk előtt állomásozó autósorhoz. Egyik sofförtől a másikig bandukol és próbálja megismereni a kulcsot. Egy sofför odaadja végre. Boldogan szalad vele és meséli édesanyjának: Tudod, az biztosan zsidó, amelyik ideadta. El sem képzei, hogy itt valamennyi sofför zsidó, az ő tudatában csak az él világosan, hogy aki a zsidó gyerekek segít, az csak zsidó lehet. Most jött Németországból.

Es a kis Rinná, az óvodásom kereken visz szautasztja tisábóv-kor ebédje felét. — Anyukám, hát nem tudod, hogy csak keveset szabad ma enni, mert összerombolták a szent templomot. Bizonyára Te is hallottad, hiszen a „dóda” mesélte az óvodában.

Igy él, így csufolódik és így játszik a palesztinai gyerek. A jövő generáció. Jeruzsálem.

Öhlbaum Etus
Wizo rendezvény Borszáken. Vasárnap, július 21-én a borszáci Wizo hölgyek fagyaltédlutánt rendeztek, melynek ugy anyagilag, mint erkölcsileg óriási sikere volt. A rendezés munkáját végző hölgyek közül különösen ki kell emelnünk Strul Böszit és Mancit, akiknek önfeláldozó munkája következtében volt ilyen anyagi eredmény elérhető, valamint Spielmanné, aki a természet és a zenét a rendezőségnek rendelkezésére bocsátotta.

Wizo-KKL fagyaltédlutánok. A Wizo és a KKL augusztus hó folyamán egész Erdélyben mindenütt közös nyári rendezvények keretében fagyaltédlutánokat, vagy gyermekelőadásokat rendeznek. Ezen rendezvények vannak hivatva pótolni a szokásos bazárok bevételeit. Minden Wizo-csoport és KKL-bizottság meg fogja rendezni ezen fagyaltédlutánokat, vagy gyermekelőadásokat, amelyek jelentékenyen fogják a két intézmény bevételeit növelni.

A szombat Tel-Avivban

Irtá: HUGO HERMANN

A zsidó közvéleményből temételen felháborodást váltott már ki, hogy akadnak zsidók, akik dohányoznak vagy innak, vagy lo csiznák szombaton Palesztinában. Azt azonban még sohasem hallottam, hogy a prágai Graben, a bécsi Kärntnerstrasse, a Piccadilly, vagy akár Szias-Balhas főterének zsidó boltosai ellen protestáltak volna, mert nem zárják be a boltjukat szombaton. A rejtelmy nyitja: ami itt szabály, az Palesztinában kivétel. És az emberek csak a kivételes jelenések ellen zudulnak fel.

Ussischkin megfordult egyszer Pozsony szent községében. A híres cionista vezért el-kisérték az ősi zsidó uccába és figyelmeztet-ték: Itt minden vendéglo kóser. Amire Ussischkin odavágtá: Ha ön hozzám jönne el látogatába és én vezetném önt keresztül-kasul Jeruzsálem uccáin, rengeteg uccát kel-lene bejárniuk, míg végre olyan vendéglo-re akadnának, amelyek nem kóser. Tel-Aviv-nak az a híre, hogy fölöttébb istentelen és vallástalan.

Pénteken délelben érkeztem meg oda, Jeruzsálemből jöttem és a Herzl ucca kellős közepén szálltam le az autóról. Jeruzsálem csendes, előkelő, sőt kissé álmos város. A két óra hosszat tartó ut Judaea kopasz karsztjai között a fehér országuton szintén csendesen telt. A Herzl uccában úgy érzé-szám az ember magát, mintha megbaboná-zták volna. Mindkét oldalon üzletekkel teli házak, bolt háttán bolt, egyik iroda a másik után. Mindegyik üzletben, házon, a háztető-kön, telefonrudakon, az ivlámpákon reklám-táblák. A házak előtt, a gyalogjáró szélén bódék állnak, mert a házak szűkek már a lázasan lüktető forgalom lebonyolítására. Cipészbódék, élelmiszer és trafikos bódék s mindenképp szódavizes bódék. Nagy me-geg van és megszomjazol. Odamész hát a bódé-hoz és „gázosz kár“-t, vagyis pohár szó-davizet kérsz és leszursz érte egy félpiasz-terest. Fel is üdit... egy percig. A legköze-lebbi uccasarkon megint kisértésbe esel, hogy megújítsd az élvezetet. (Palesztinában müjégygárak dolgoznak és mindegyik város-ban nagy és magától értetődőnek tartott bö-ség van jégben.) Az uccákon az emberek-nek, teher autóknak, kocsioknak, tevéknek, szamaraknak és gyalogjáróknak végtelen fol-yama hullámlzik. Mindenki siet, mindenki-nek dolga van, mindenki fehér vászonruhát hord és szalmakalapot, vagy tropikus sise-kot, amely alól mindegyre kibuggyan az iz-zadság. A lárna óriást. Az utók túlkölése, a kocsisok, a teve- és számárhajcsárok ki-abálása, a járókelők zümmögése, az uccai áru sok, a rikkancsok, a cipőtakarítók kiabála-sa mindent betölt. Az egyetlen nyugópont a rendőr, ainek szerepét egy ifju orosz-zsi-dó játssza méltóságteljesen. A beszélgetés, a kiabálás, a veszekedés, az újságok, a reklám-táblák persze mind hébernyelvűek. Né-melyik uccai árus éppenséggel héber versbe-önti a mondókáját: Mi kőneh náláljím — miszandler jerusolájím? (Ki vásárol cipőt egy jeruzsálemi susztertől?)

Amikor, mondom az autó letett a Herzl ucca kellős közepén, először azt hittem, hogy a bolondok házába vetődtem. De Pa-lesztinában hozzá van az ember szokva a meglepetésekhez, s egykettőre beletörődik hogy megint valami hihetetlen történt vele. Egy régi barátomat látogattam meg. Igazi palesztinai vendégbárátságban volt részem. Ceremóniáktól mentes szívéllyességgel és lep-lezetlen barátsággal fogadott. Az asztalhoz telepedtünk, ettünk, ittünk, beszélgettünk. Nemsokára beállítottak a többi jóbarátok, akik megtudták, hogy megérkeztem s jóke-délyi társasággá szélesedünk. Teát ittunk, dinnyét, szőlőt, bonbonokat — tocereth ha-arec-t, azaz belföldi terméket — ettünk és észrevétlenül ránkesteledett. Most heves vi-ta kerekedett afelett, hogy kinél lakjam. A házigazda győzött. Együtt maradtunk hát vacsorára, közben megint megszapordtunk és majdnem éjfélután két óra lett, amikor kimerültem ágyba kerültem. Másnap reggel megakartam nézni Tel-Avivot. Tel-Aviv azonban eltűnt.

Amikor az ezeregyéjszaka Aladdinja meg-dörzsölte a csodalámpát, palota, teli csodás termekkel, konyhakkal, lakókkal, rabszol-ganókkal, istállók telis-teli pompás paripák-kal varázslódtak elő. Amikor aztán a gonosz varázsló kaparintotta magához a lámpát és

megdörzsölte eltűnt a palota és a konyha, a lakások, a rabszolgák és a paripák. Ez történt ezen a reggelen Tel-Avivval is. Egy gonosz varázsló megdörzsölte a csodalám-pát. A házak teleaggatva a reklámtáblák-kal, a bódék, a telefonpóznák és az ivlámp-ák rendületlenül álltak ugyan, de az üz-letek és az irodák valamennyien bezárultak. Az autók, a kocsiok, a tevék és a szamarak pedig láthatatlanná váltak és csak nagyrit-kán esett, hogy egy-egy kényelmes, sétáló végigballagott a kihalt uccán. A kicsi, dél-

ceg rendőr ásitozva és unatkozva ácsorgott díszegyenruhájában a nagy üresség kellős közepén. A nap ugyan töretlen erővel tűz, de ha megszomjazol, bejárhatod Tel-Aviv-nak valamennyi uccáját és semmi pénzért a világon nem vagy képes egy pohár gázosz-t vásárolni: Sabbat van! Csak estefelé eleve-nedik meg a város. Fiatal és öreg sétálni megy az Allenby uccába, végig le a tenger-partig és nagy feltűnést kelt, ha valamelyik arab Ó-Jaffából egy ottan bérelt arab koc-sin az Allenby uccán keresztül a kaszinó felé igyekszik.

Másnap reggel megint Aladdin dörögöl meg a lámpát. Vacsora van, jom harison, hétköznap, munkanap. Az üzletek és a bódék megint nyitva állnak, autók, kocsiok, sza-marok és tevék töltik meg az uccát, a járó-

kelők ügyes-bajos dolgalk után rohannak, a rendőr megint felöltötte a köznapi egyenru-háját és mindenkinek jogában áll, hogy a legpompásabb gyomorhülést káfolja be ma-gának a jégbeültött szódavizzel.

Hogy vallásosok-e ezek a telavivaiak? Né-melyikük vallásos, a másikuk nem. De eb-ben a zsidó városban magától értetődik, hogy megünneplik a szombatot. Hogy nem-ülnek kocsiira szombaton, hogy nem dolgoz-nak és nem gyujtanak szivarra a nyilvános-ság előtt. Hogy hol a vége a vallási előírá-sok tekintélyének s hol kezdődik a nemzeti szokások és erkölcsök tisztelete: ki tudná megmondani. Az életet nem lehet egy alge-brai szabály alapján megérteni. Seholsem a világon. És éppenséggel nem a zsidó Palesz-tinában.

Bialik: A pusztá utolsó halottjai

„Serkenj föl, sivatag kőbora, — hadd a barbár pusztákat! Hosszu ut és hosszú-hosszu harc vár.

A puszták tétovája, vak vándor, nincs tovább! Óriás, tágas utak szalagja fut alá.

Negyven nagy éven át a hegyek közt bolyongva hatszáz ezer halottat kapartunk a homokba.

Elhulltak szolgáorban. Emlékükért a könny ne hulljon, bu ne keljen! Lépj át tetemükön!

Csak hadd rohadjanak, s velük a rongy tarisznya melyet még Egyiptom akasztott vállaikra.

Almodjanak csak izes hagyományt odalent, s husosfazekat hozzá, nagyot, töméntelent.

A keselyű s a mord szél maholnap porbeszállnak hullájáért a pusztá utolsó halottjainak.

Most mosdik im először, Nap, vidám és szilaj sugáruhatagban egy izmos, ifju faj!

Egy nemzedék először ujjong föl mámorában, megittasulva, Szent Nap, fényeid záporában!

Serkenj hát, ós bolyongó! Hadd a sivatagot! Csak csöndben! Semmi lárna! Halkkal haladjatok!

Az alvó pusztá népét föl ne riassza talpad, lépteid lágy ekhóját tennem szivedben hallgasd.

Ügyelj, ha szived dobban, mert Isten üzen abban, Menj! Új országba lépsz ma! Indulj hát, szabadabban!

Nem, ott nem égi mannat, nem fürj húsát nyeled — Munkád komor gyümölcsét, robotos kenyeret.

Nem, nem mennyborította pusztái sátrat építsz, más sátrakat lakol majd, másfajta házat építsz.

E bus pusztán kívül lesz még lakozni más, szebb országa az Urnak, szellős és óriás.

A sivatag üvöltő és kopár terein túl egy szebb világra hull a nap aránya. Indulj!

* * *

Nebo aranyormán szörnyű harci angyal, Józsuá „Nun fia áll, a bukó nap fénye veri, s roppant seregéhez zúgó ajkai szólnak.

Nyilként továszál az erős, dacos hang, lobbán a szó, mint tüzes fálya-jel, s a pusztá kietlen terhe utána. Kondul ijesztőn: Hódíts Izrael!

Lent a szabad nép — ifju oroszán, roppant tábor, parti fűvény, — ájtatosan, némán a fejekre ledörgő hangra fülel.

S már zendül a kürt: Indulj! A Vezér is Nebo esucesáról, ime, leszáll. S Izrael nem indul? A hegy előtt görnyetegen, szótlan mire vár?

Mit sajnál még itt, ezen a pusztán? Mire néz sóvár szemmel a völgyben? Miért e halk sirás, miért e könnyek? Kik keres Nebo ormai közt fenn?

Mózeset, aki meghalt, őt keresik. S a tenger nép, mint egyetlen ember, az Isteni Férfi előtt szerelmmel, hü Pásztorra előtt térdre esik.

Fordította: Kardos László

A palesztinai WIZO hírei

A konyhavezetőnk szemináriuma nyári szünet előtt júniusban tartotta meg utolsó összejövetelét a tel-avivi háztartási iskolá-ban. Az utolsó kurzuson a Hamasbir, a munkásszervezet fogyasztási és bevásárlási szövetkezetének egyik vezetője tartott elő-adást a helyes bevásárlási módszereiről és gyakorlati példákat mutatott arra nézve, hogy alapos áruismerettel mily racionálisan lehet lebonyolítani a bevásárlásokat.

A konyhavezetőnk szemináriuma 16 hóna-pig tartott, melynek során 8 ilyen tanfolyam-összejövetelt tartottak. A szemináriumon 156

nő vett részt 40-50 különböző helységből, főleg kibbucokból.

A Hisztadruth Nasim Cionioth, a palesz-tinai Wizo-föderáció, dacára az országban uralkodó nagy hőségnek, nagy intenzitással folytatja szervező munkáját. Főleg új csopor-tok alakításán fáradoznak. Legújabb a kö-vetkező helységekben alakultak új Wizo-cso-pontok: Bajit ve-Ganban, Jaffa déli zsidóne-gyedében, Tel-Litvinskyben, Tel-Aviv új vil-lanegyedében. Esur Gimelben, a Herzlia mel-lett lévő új telepített zónában, Zichron Jakob ban és Szafedben.

A napokban tartotta meg évi közgyűlést a jeruzsálemi Wizo-csoport. A közgyűlést Esther Smoira, a csoport elnöknője nyitotta meg. Beszédében különösen a jeruzsálemi szociális segélyezés és gondozás racionalizá-lásának problémáját fejtette ki. Eddig volt egy megállapodás a jeruzsálemi hitközség és a Wizo között a jeruzsálemi szociális jó-tékonyaság terén, melynek értelmében a csa-ládra vonatkozó közsegélyezés munkáját a hitközség látta el, míg a gyermekgondozás feladatát a Wizo vállalta. Ez az éles elválása-tása a munkának nem bizonyult célszerű-nek és hasznosnak. Ezért Henriette Szold javaslat alapján a közgyűlés elhatározta, hogy a Wizo általános gyermekgondozó in-tézetét, mely mintegy 800 gyermeket öl-magában, a hitközség fennhatósága alá ha-lyezik. A Wizo ezentul csak a zárt gyermek-gondozás feladatára fog szorítkozni, melyek különböző intézetei szolgálnak és amely in-tézetek mintegy 1400 gyermeknek viselik a gondját. Ezenkívül számos határozatot hoz-tak a hitközség gyermekgondozási munká-jának előmozdítására és a jeruzsálemi szo-cióális segély és gondozás kiépítésére. A kon-ferencia a helyi jótékonyaság problémáin ki-vül behatóan foglalkozott az országépítő fel-adataikkal is. Smoira asszony a csoport Ha-á-sarah munkájától és annak problémáiról referált, majd megvitatták a bevándorlónők szakmai kiképzésének kérdéseit, a pályavá-lasztási tanácsadó ügyeit stb.

NACHUM SZOKOLOV:

Úti naplomból

Miniszterek még sohasem utaztak annyit, mint az utóbbi időben. Mindenütt találko-zunk velük, szárazon és vizen, ahol csak megfordulunk. Izgalom, suttogás a vonat-ban, bűnülés az állomásokon. Az állomás-főnök olyan merében áll a vonat előtt, mint ha egy hosszú botot nyelne volna. Mi történt? Egy külföldi miniszter utazik keresztül!

Eszembe jut egy bolond francia komédia: Egy házaspár élete. Az asszony soha sincs otthon, mindig vizitbe jár. Talmudnyelven az ilyen asszonyt „jancanith“-nak nevezik. (Min-dig kijár.) Ne nekünk legyen mondva...

Attól tartok, hogy ezeknek a miniszterek-nek folytonos távolléte a népeket Isten ments, arra az okoskodásra tudná ráveze-telni, hogy ezek a fontos egyéniségek tulajdon-képpen fölöslegesek. Akár Berlinben, akár Rómában, akár Párizsban, Londonban, vagy Bajberkben vannak távol a miniszterek, sem jobban, sem rosszabbul nem megy. Csak va-lamivel drágább a mulatság. Magától érte-tődik, hogy a számlát a nép fizeti.

A nép boldog és megelégedett, amikor hallja, hogy az őt képviselő egyéniség nagy-szerű fogadtatásban részesült kollégájától, az ottani minisztertől. Lelkesedéssel olvassa a Baruch habat, az üdvözlést, a külföldi kor-mány képviselőjének a beszédét és gratulál önmagának az udvariassághoz, amelyet mi-niszterével szemben tanusítottak külföldön.

Nem gondol arra, hogy ezek a ceremóniák fabatkát sem érnek. Az udvariasságok me-chanikus, automatikus formák, a beszédek, felkészítők, az interjúk, de sőt még a ve-zércikkek a kormányparti lapokban is előre készültek el. Megszokott formulák, témák, akárcsak a szállónők részére rendelt zsol-tárversek.

Volna egy egyszerű ötletem. Ha már mi-nisztereink elutaztak, maradjanak is ott. Mi-nek fizetni a returjegyet? Sőt a legokosabb volna, ha az egyes országok mindjárt kise-relének minisztereiket. A mieink maradnának ott, a külföldi miniszterek pedig maradnának nálunk. Megspórolnók az ide-oda utazá-sok költségeit...

A ZSIDO ASSZONYT kiadja az erdőlyi WIZO tisztszázal központja, Piata Asanesti 4.

Buc
rádiomos cs

HIR

Modern CS
ol
Con
Piata Unirii 31. T

— A kormány tagjai...
Besarabiába utazott, ahol igazgatását fogja felülviz-szerni a Romanatiba lej segélyt fog kiosztani közzét. Tatarescu minisz-ter poianai börtörára megy.

— Fialat román orvos olasz frontra jelentkeztek: A braillai olasz konzul-tal román orvos jelentkez-sorozzák be őket az abe seregbe. A konzulátus nem résüket, mert nem volt ilye mazása az olasz kormányt

— Gyomor- és bélbánt- vérpangás, izgékonyaság, ség, szédülés, szivszorulás dösség, általános rosszullét csökkenése sok esetben nek, ha a beteg néhány r gyomorraj egy pohár ter József keserüvizet iszik. bajok orvosprofesszorai ált Ferenc József viz enyhe-tását s azt gyakorlatukba

— Hogyan keletkezett börtönben. A Praha va ben kiültött tűz kapcsán a következő közleményt a 2-án kípattant egy szikr-gépéből. Miután a közelb-gok voltak, a tűz roham-épület tetéjére és az aszt-pleosti tüzoltók és a fogly-került két óra alatt eloltá a különböző gépeket és m-ték, a tűz nem okozott né

— Herzi-Bialik emlé-rachi miting Bezeleuban. J Bialik emlékünnepélyt re Wizo a revizionistákkal karöltve. Dr Fried Andor után Rath Efraim tartot emlékbeszédét a herzi c-likk jelentőségéről. Rám-egy a herzi cionizmus, n nevelőmunkája a zsidó tr-gyökereit. Kohl Szuri G-ismusz köszöntek” című elő, majd Grossmann E-20. című költeményét a huda a revizionista cioniz-ünnepély a Hatikvah hang-rendezyény jóvedelmét a a Keren Tel Chaj között. Aznap este Rath Efraim-nak tartott előadást. A n-előtt a cionista mozgalon-vázolta a Mizrahi szem- a cionista baloldárlól bes-z-disták közbeállították: Mizrahi a sékel megvál Cionista Szervezetet? A agudistákat kiutasították a miting után verekedé-mizrachisták és agudisták-désnek a Trumpeldoristák-tett véget.

Budapest

rádiumos csodás gyógyfürdőiben

**visszanyerheti
egészségét, ilju-
ságát, életkedvét.
Fürdőkurák egész
éven át. Általány
(p a u s á l) gyógy-
kurák**

390.— pengős egységárán háromhetes gyógykúra végezhető a három leg-
előkelőbb és legmodernebb felszerelt gyógyszállóban (Szent Gellért, Szent
Margitsziget és Szent Lukácsfürdő), vagy a gyönyörű fekvésű Svábhegyi
Szanatóriumban (420 m. — A háromhetes gyógykúrában az összes gyógy-
tényezők bennfoglaltatnak: gyógyfürdők (iszappfürdők, pakkolások, stb.),
röntgen, quarz, diathermia, ultra-rövidsugarak, orvosi gyógykezelés, azon-
kívül teljes ellátás (diétás konyha) és az összes borralalók. Ingyenes
határátlépés, a magyar vonalakon (oda és vissza) 50 százalékos vasuti
kedvezmény. — Kísérők ugyanezen szolgáltatásokat 15 százalékos kedvez-
ménnyel, jegyfüzet alakjában kaphatják. — A gyönyörű világmetropoliszá-
ban nagyszerűen szórakozhatik. — A pusaalkurában minden befoglalta-
tik, amire egészsége helyreállításához szüksége van. Pontosan tudja
előre az összes költségeket. Jegyfüzetek az összes menetjegyirodáknak
kaphatók. Bővebb felvilágosítás Praxis Medici orvosi szaklap útján
(Timisoara, Eugen de Savoya 11.) és a Budapesti Központi Gyógy- és
Üdülöhelyi Bizottság V., Vigadó-tér 3.

HIREK

**Modern csillárt
olcsón
Constructio**
Piata Unirii 31. Telefon: 83.

— A kormány tagjai vidéken, Bucuresti-
ből jelentik: Inculcuj belligyminiszter ma
Besarabiába utazott, ahol a vármegyei köz-
igazgatását fogja felülvizsgálni. Titeanu al-
miniszter ma Romanatiba utazik, ahol 20.000
lej segélyt fog kiosztani az árvízkarosultak
között. Tatarescu miniszterelnök egy hétre
poianai birtokára megy.

— Fiatal román orvosok az abessziniai
olasz frontra jelentkeznek. Brailából jelen-
tik: A brailai olasz konzulátuson több fiat-
al román orvos jelentkezett és kérték, hogy
sorozzák be őket az abessziniai olasz had-
seregbe. A konzulátus nem teljesíthette ké-
résüket, mert nem volt ilyen értelmű felhatal-
mazása az olasz kormánytól.

— Gyomor- és bélbántalmak, /hasüregbeli
vérpangás, izgékonyág, migrén, kimerült-
ség, szédülés, szivszorulás, rémes álmok, ije-
dösség, általános rosszullét, a munkaképesség
csökkenése sok esetben rövidesen megszün-
nek, ha a beteg néhány napon át reggel éh-
gyomorral egy pohár természetes „Ferenc
József“ keserűvizet iszik. Az emésztőszervi
bajok orvosprofesszorai általánosan dicsérik a
Ferenc József vizt enyhe és megbízható ha-
tását s azt gyakorlatukban sűrűn rendelik.

— Hogyan keletkezett a tűz a prahovai
börtönben. A Prahova mellett levő börtön-
ben kiütközött tűz kapcsán a börtönigazgatóság
a következő közleményt adta ki: Augusztus
2-án kipattant egy szikra a börtön egyik
gépből. Miután a közelben gyúlékony anyag-
ok voltak, a tűz rohamosan átcsapott az
épület tetéjére és az asztalos műhelyre. A
pirostitűzoltók és a foglyok segítségével siker-
ült két óra alatt eloltani a tüzet, miután
a különböző gépeket és motorokat kimentet-
ték, a tűz nem okozott nagyobb kárt.

— Herzi-Bialik emlékünnepe és Miz-
rachii miting Beceleanban. Julius 28-án Herzi-
Bialik emlékünnepe rendezett a beceleani
Wizo a revizionistákkal és a Mizrachival
karöltve. Dr Fried Andor megnyitó beszéde
után Rath Efraim tartotta meg frappáns
emlékbeszédét a herzi cionizmusról és Bialik
jelentőségéről. Rámutatott arra, hogy
egy herzi cionizmus, mint Bialik nemzeti
nevelőmunkája a zsidó tradíciókból eresztett
gyökereit. Kohl Szuri Giszkalay János „Ta-
musz köszöntelek“ című költeményét adta
elő, majd Grossmann Evi (Dej), Fuchs Er-
nő „Ne félj zsidó testvér“ című versét szá-
valta. Brümmer Zoltán Jabotinsky „Szol
Hajardén“ című versét román fordításban,
Rosenberg Fáni pedig Giszkalay „Thamusz
20“ című költeményét adta elő. Indig Je-
huda a revizionista cionizmusról beszélt. Az
ünnepe a Hatikvah hangjaival ért véget. A
rendezvény jövedelmét a Keren Kajemeth és
a Keren Tel Chaj között osztották meg. —
Aznap este Rath Efraim a vallásos zsidóság-
nak tartott előadást. A nagyszámú közönség
előtt a cionista mozgalom aktuális helyzetét
vázolta a Mizrachi szempontjából. Amikor
a cionista baloldaltól beszélt, a jelenlévő agu-
disták közbeiktották: „Miért támogatja
Mizrachi a sékel megváltásával a baloldali
Cionista Szervezetet?“ A gyűlést megzavaró
agudistákat kiutasították a teremből, majd
a miting után verekedésre került sor a
mizrachisták és agudisták között. A vereke-
désnek a Trumpeldoristák közbelépése ve-
tett véget.

— Egy román hajó konfliktusa az osztrá-
kokkal. Galatból jelentik: A Basarab hajó
Passauból jövet, nagymennyiségű gabonával
megrakott süllel a bécsi Reichsbrücknél a
hidnak ütközött. Az osztrákok 200 ezer lej
kártérítést követelnek, amit a Basarab hajó
tulajdonosai nem hajlandók kifizetni. Azzal
védekeznek, hogy a hid alatt több tutajjal
találkozott a hajó és az összeütközést csak
egy kerülhette el, ha a pillérekhez sodródik,
viszont azon a helyen új pillér állott a hid-
javítást munkálatok miatt. Ezért nem fele-
lős a hid megrongálásáért.

— Kutban talált holttest, Timisoaráról je-
lentik: Sculia község határában megtalálták
egy kutban Petre Borca sipeti lakos holttes-
tét, aki nemrégiben eltűnt. Megállapították,
hogy az áldozatot vasdarabbal fejbeverték,
majd kutba dobták. Az is kiderült, hogy
Borca mostohafiával az egyik szomszéd fa-
luba ment, ahonnan azonban csak a fiu tért
vissza, mondván, hogy apja később jön. A
fiut letartóztatták.

— Nagyszabású ünnepély a Habonéh szer-
vezet albaiuliai táboraiban. Ma, vasárnap dél-
előtti nagyszabású ünnepély lesz a Habonéh
szervezet albaiuliai táboraiban, az Aviva-Bar-
risszia központi vezetőségének és nagyszámú
vendégsereg részvételével. Az ünnepély dél-
előtti 11 órakor, esküteléssel vesz kezdetét,
melynek keretében Danzig Hillét tart beszé-
det. Délután öt órakor műsoros előadás lesz,
melynek keretében Adler Cwi tart előadást,
majd énekkórus és szavaló kórus következik.
Este 9 órakor táborni lesz. Az ünnepély
iránt széleskörű érdeklődés nyilvánul meg.

A timisoarai Zsidó fiuliceum, leánygimnázium és fiu felső kereskedelmi iskola

nyilvános joguak. A fiu tanulók a leg-
előnyösebben eme zsidó iskolákkal kap-
csolatos

kóser internátusban

helyezhetők el. Komoly érdeklődőknek
prospektust és kimerítő felvilágosítást
azonnal küld az igazgatóság.

— Munkás-ünnepség a Zajzon-kertben.
Augusztus 4-én, vasárnap délután 4 órai kez-
dettel, a helyi munkásszervezetek tombolá-
val és táncal egybekötött nagy kerti mu-
latságot rendeznek a Zajzon-kertben, (Calea
Motilor 30. szám alatt). A mulatságnak ismer-
kedési est jellege is van, mert most első
izben fognak találkozni a fehér asztalnál is
a munkás sportolók és a szakszervezeti ve-
zetők. Este 8 órakor az Építőmunkás Dalkör
tagjainak éneke fogja bevezetni az egyes
sportszakosztályok felvonulását. A szakos-
tályvezetők röviden ismertetni fogják az
egyes sportágak helyzetét, kiosztják és fel-
avatják a bajnoki és klubérmeket. Ezután
közös vacsora következik, amelyen a munkás-
sportolók a szakszervezetek és a szociál-
demokrata párt vendégei lesznek. A kb.
150-200 terítékes vacsora befejeztével to-
vább folyik majd a mulatság az éjfél utáni
órákig. Ugy a szakszervezetekben, mint a
munkássportolók körében is nagy készülődés
nyilvánul meg az ünnepség iránt.

Kirándulások és társas- utazások Palesztinába

Résztvevők jelentkezhetnek nemre és felekezetre való tekintet nélkül. A „Liga Română
a Invățămantului“ égisze alatt a „Kelet barátai“ utazási iroda által rendezett utazások
Palesztinába és a Közelkeletre a legmegbízhatóbbak, legkellemesebbek és a legolcsóbbak.
Iratkozzák be idejében! Kérjen azonnal díjtalan felvilágosításokat utlevél, vízumok, vá-
molás, devizák, stb. ügyében: Oficiul de Turism „Amicii Orientului“ Bucuresti, Str.
Academiei 2.

— Megtalált csontváz. Isából jelentik: Né-
hány héttel ezelőtt eltűnt Isából Masalagiu
tanító, miután a pénzügyigazgatóságra ment
nagybősszegű pénzt felvenni. Valószínűleg
elcsalták, kifosztották, majd meggyilkolták.
Tegnap megtalálták a csontvázat és felesége
felismerte fogazata alapján.

— Nagyarányu selyemcsempészeknek jöt-
tek nyomára Satmaron. Satmarról jelentik:
A hatóságok nagyarányu csempészek nyo-
mára bukkantak. Egy Grünberger Ignác ne-
vű bucaresti egyén selymet vásárolt Bécsben
és azt csempész uton Romániába hozatta.
Grünbergernek egyizben négyezer lej
értékű selymet sikerült huszer lej költsé-
gel és a Markovits testvérek segítségével át-
hozni a határon. A csempésztársaságot egyik
tagja jelentette fel.

— A gyenge nő rekordja. Moszkvából je-
lentik: A női nem, akit eddig csak gyenge
nemként volt szokás nevezni, minden erejé-
vel napról-napra igyekszik bebizonyítani,
hogy nem méltó hozzá az elnevezés. Mint
Moszkvából jelentik, két nő férfiakat is tul-
haladó teljesítményt hajtott végre. Nyolcezer
méter magasságból ugrottak le ejtőernyővel
és rekordteljesítményükkel sikerült is szeren-
csésen földet érniük.

— Vonatkisülés következtében Bicsad mel-
lett megakadt a vasuti forgalom. Bicsadról
jelentik: A 6432 számú tehervonat tegnap
Bicsad-Olt állomáson tolatott, miközben há-
rom kocsjia kiugrott a sinekről. A kisülés
következtében Tuszán felé megszakadt a
közlekedés és a 4032 és 4033 számú vonatok
utasait átszállással vitték tovább egyórás ké-
sésrel. A forgalmat ezután helyreállították.

— KOSMETIKAI HIR. Külföldi tanulmány-
utamról hazakerkeztem. Arcápolást a legújabb
vitaminos pakkolásokkal, valamint test-
fogyasztást speciális módon végzek. Tegyen
egy próbakézelést s meggyőződhet olcsó
árainról. „Ella“ kozmetikai intézet, Cluj, Re-
gele Ferdinand 11 (Gólya áruház). Hirsch
Ella.

— Orvosi hir. Dr Büchler Dezaó sebész és
nőgyógyász, kórházi főorvos, orvosi rendelő-
jét (Str. Saguna 20 sz. alól) áthelyezte Cal.
Reg. Ferdinand 46 sz. alá (Földszint). Tele-
fon 3-99 sz. Rendel. d. e. 9-10. D. u. 1/3-
5-ig.

— Cionista bucsu Gherlán. Kedd este 40
terítékes bankettet rendeztek a gherlai cion-
isták Herskovits Benjámin tiszteletére, aki
15 éves odaadó cionista munka után, augusz-
tus 1-én Palesztinába költözött. Dr Vajda
Jenő a helycsoport, dr Öhlbaum Sándor és
Salamon Sándor a Barisszia, Goldstein Adolf-
né a Wizo nevében bucsuztatták Herskovits
Benjámin, a KKL gherlai biztosát. Végül
Brunner Sándor szólt fel, majd Hersko-
vits Benjámin válaszlalt megatottan a me-
leg bucsuztatásra.

— Eljegyzés. Müller Békibék (Sátoralja-
ujhely) eljegyezte Fried József, a Jakabo-
vits Miklós et Co. cég beltagja (Sighet).
(Minden külön értesítés helyett.)

— Az Aviva-Barisszia szervezeti tanácsá-
nak ülése Alba-Iulian. Vasárnap, augusztus
4-én, délelőtt 11 órakor veszi kezdetét Alba-
Iulian az Aviva-Barisszia Moaca Harasit-
jának értekezlete. A delegátusokat az alba-
iuliai Hitchabruth tagjai fogják várni a vo-
natoknál.

— Még mindig kínai banditák foglya az
angol újságíró. Londonból jelentik: Néhány
nappal ezelőtt hirt adtuk arról, hogy Észak-
Kínában kínai banditák foglyul ejtettek egy
német és egy angol újságíró. A német
újságíró váltásdíj fejében szabadon enged-
ték, de angol kollégáját nem voltak hajlan-
dók elbocsátani még arra az ígéretre sem,
hogy tisztiraggal felveszik mindegyik ban-
ditát a kínai hadseregbe. Az újabb jelentés
arról számol be, hogy Carchar tartomány
hatóságai utasítást kaptak, hogy fizessék ki
a banditáknak az újságíróért követelt váltás-
díjat. Remélik, hogy az újságíró néhány
napon belül megszabadul rablói kezei közül.

— Román repülőgép balesete Németország-
ban. Bucurestiből jelentik: Ma az a hir ter-
jedt el, hogy azt a repülőgépet, amelyen
Bibescu herceg Berlinbe indult és amelyet
Bazu Cantacuzino vezetett, baleset érte Né-
metországban. A gép elvesztette egyik ke-
rekét, aminek következtében kisebb sérülé-
seket szenvedett. Az utasoknak semmi bajuk
nem történt. A Tempo ezzel szemben tudni
véli, hogy Bazu Cantacuzino gépét nem érte
sérülés, hanem a német hatóságok kellemet-
lenkednek neki, miután nem volt nemzetközi
pilótaigazolványa. Ma elküldték részére a
szükséges igazolványt.

— A francia és olasz követ Tatarescuál.
Bucurestiből jelentik: Tatarescu miniszter-
elnök helyettes külügyminiszteri minőségé-
ben tegnap fogadta d'Ormesson márkai fran-
cia és Ugo di Sola olasz követeket.

— Halálozás. E hó 1-én Clujon meghalt
özvegy Ehrenberger Sámuelné, néhai Ehren-
berger Sámuel, tasnádi főrabbi özvegye és a
néhai nagynevelő tudós, Rosenberg Salamon,
tasnádi főrabbi leánya. A megboldogult igaz-
szelid lelkű, jóságos férje halála óta gyermeké-
nek és a jótékonyágnak élt. Az anyai sze-
retet adta meg életének tartalmát, de min-
denki számára volt egy kedves mosolya, egy
jó falatja, a tasnádi jesiva bocherjei jogos
támogatójukat vesztették el benne. Temete-
se pénteken, e hó 2-án történt Tasnádon, a
város osztatlan nagy részétve mellett. Sirjá-
nál az elhunyt utolsó kívánsága szerint, nem
tartottak gyászbeszédet.

Ingyen mutatjuk bár-
kinek a leg-
újabb patent

PETROL-

gázfűzőt Nem füstöl,
1 lit. PETROL 8 órát ég

Teljes garancia!

Moskovits & Comp. CLUJ

(Főpostával szemben)

— Orvosi hir. Prof. dr Veress Ferenc haza-
érkezett és rendeléseit Cluj, Str. N. Iorga
5 sz. alatt újból megkezdte. Rendel. bör-
nem-, urológiai- és kozmetikai betegeknek, a
nyári hónapok alatt d. e. 10-től 1-ig.

— A Mai Nő augusztus 1-i száma pro-
grammjához híven, új magyar nyelven isme-
retlen irónót mutat be olvasóinak Andre
Viollis személyében. Remekbe készült riport
cikke mellett Illja Ehrenburg megrázó no-
velláját közli az új szám, mely tele van
szébbnél-szebb novellákkal és versekkel. Sa-
lamon Ernő gyönyörűen illusztrált versei
mellett Látó Anna, Korvin Sándor és az er-
délyi fiatal írógárda legjobbjai szerepelnek
az új számban. A Mai Nő gyermekmellé-
lete színesen illusztrált címlappal a legna-
gyobb népszerűségnek örvendő a kis olvasók
közében. A 32 oldalas, művészes szám ára
12 lej.

Pályázati hirdetés

A cluji Zsidó Goldmark Filharmónikus
Zeneegyesület pályázatot hirdet a karmes-
teri állás betöltésére. Pályázati feltételek
megtudhatók a cluji izraelita hitközség Cal.
Regele Ferdinand 54. sz. alatti irodájában a
hivatalos órák alatt.

Pályázati határidő 1935 augusztus 15.
A Vezetőség

OLU
 Haza
 10. Telefon
 Havonta 12...
 600, egészévre 1200
 fűdte: Havonta 2, negy
 félre 12, egészévre 20
 ötetek díjazás szer
 KELET az erdélyi és
 dóság egyetlen politikai
 Cikkünk utánnomlás
 rás megjelölésével

UJ KELET Legújabb hírek

Csak ideiglenesen jut nyugvópontra az olasz-abesszin viszály

A Népszövetség közgyűlése elé terjesztik a Mussolini által elfogadott javaslatokat

A nehézségek jó része még fennáll. Abesszinia elégedetlenkedik a genfi eseményekkel. Politis görög követ lesz az ötödik döntőbíró. Már a jövő héten megrendezik a hatalmi találkozót Párizsban

Laval a hatalmak új Stresáját kezdeményezi Genfben

Genfi vélemény szerint az olasz-abesszin viszály ideiglenesen nyugvópontra jut. Mussolini megadta teljes hozzájárulását az elkészített új határozati javaslat-tervezetnek.

Ezzel szemben angol diplomáciai körökben rámutatnak arra, hogy a nehézségek jó része még fennáll s a háboru fenyegető veszélyét még nem sikerült teljesen kiküszöbölni. Mégis a helyzetet a hatalmak párizsi tanácskozásainak küszöbén kellő optimizmussal lehet mérlegelni.

A tegnapi nap folyamán Mussolini több ízben is telefonösszeállításban volt Genffel és határozott nemmel felelt az új határozati javaslatot két pontja elfogadására tekintetében. Ellenzi, hogy a hatalmi konferencia eszmecseréi a Népszövetség bármilyen vonatkozásba hozzassanak és hogy Abesszinia is bevonassék a tanácskozásokba. E két feltétel kikötése mellett Mussolini elfogadta a határozati javaslatot. Ezután Laval és Eden az abesszin delegáció elé terjesztették azt, amely nem tett arra semmilyen elvi kijelentést, hanem időt kért, hogy a javaslat szövegét kormányának bemutathassa. Tehát valószínű, hogy a tanács addig nem ülhet össze, amíg az abesszin kormány válasza meg nem érkezik.

Párizsi jelentés szerint az abessziniai követség körében némileg elégedetlenek a genfi eseményekkel. Rámutatnak arra, hogy a megbízottakat Genfben a hatalmak fődelegátusai alig-alig tájékoztatták s így az a helyzet, hogy Abessziniáról, nélkülük döntöttek.

Genfi jelentés szerint különböző kombinációk vannak forgalomban a kinevezendő ötödik döntőbíró személyét illetően. Állítólag a legesélyesebb jelölt Politis párizsi görög követ.

Francia irányadó körökben egyébként a megkönnyebbülés érzését keltette fel a genfi helyzet kialakulásának híre. Dicsérik Laval diplomáciai ügyességét, amelynek révén sikerült egyelőre négyheti haladékot szerezni.

Lapvélemények a nagy „sikerről”

Bern, augusztus 3. A svájci lapok rámutatnak arra, hogy Olaszország sikert aratott. A Párizsba tervezett hatalmi tanácskozásnak semmi kapcsolata nem lesz a népszövetségi szervekkel.

A Temps azt hangoztatja, hogy nagy a jelentősége az olasz-abesszin viszályban a békéltetés fonala újrafelvételének. A Népszövetség remélhetőleg súlyos megpróbáltatástól szabadul a tanácsi megegyezés létrejöttével.

A Matin annak a reményének ad kifejezést, hogy a hatalmak kormányai jól ki fogják használni a rendelkezésükre álló négyheti időt s mindent megtesznek a fegyveres megoldás elkerülése érdekében. A többi francia lapok rámutatnak arra, hogy Laval nem maradhat sokáig távol a francia fővárostól s ezért vált szükségessé az Eden-Aloisi-Laval eszmecseréinek Párizsba történő kitűzése. A hatalmi értekezlet mentes lesz minden népszövetségi befolyástól.

A tegnapi nap histórikuma
 Genf, augusztus 3. (Rador.) Tegnap este Avenol hivatali szobájában a népszövetségi tanács tagjai nemhivatalos

ülést tartottak, amelyen Laval beszámolt a folyamatban levő tárgyalások állásáról és hangsúlyozta azok sürgősségét, valamint annak szükségességét, hogy minél hamarabb befejezést nyerjenek. A tanács egyhangulag felhatalmazta a francia miniszterelnököt, hogy ha szükségesnek tartja, ő maga hívja egybe a tanácsot nyilvános ülésre.

A tegnapi délután egyébként Laval és Eden nagyvonalában közölték a határozati indítványt az abesszin delegációval, míg estére megérkezett Mussolini kedvező válasza, amit bemutattak Edennek és Lavalnak. A válasz az Olaszországnak tett utóbbi indítványokra vonatkozik a viszály békés megoldása érdekében. A válaszban Olaszország elfogadja a javaslat végleges formáját. Tehát teljes megegyezés jött

létre az érdekelt hatalmak között a határozati javaslatot illetően, amit a népszövetségi tanács elé terjesztettek.

A Le Matin szerint az indítvány az ötödik döntőbíró sürgős kinevezését és a döntőbírói eljárásnak az ualual incidensre vonatkozó korlátozását tartalmazza. Az érdekelt hatalmakat állítólag felkérték, hogy a Népszövetség keretein kívül is igyekezzenek a konfliktus békés megoldását elősegíteni.

Egyidejű genfi értesülés szerint Laval Genfben fogja kezdeményezni a hatalmak új Stresáját.

Ugy hírlik, hogy a hatalmi találkozót már a jövő héten megrendezik Párizsban. Közben a békéltető tárgyalások folytatására is megteszik az előkészületeket.

Vasilescu mulatni jár börtönőrével...

Ismét beidézte a vizsgálóbíró Toni Ilescu szenátusi alelnököt

Bucuresti, augusztus 3. Ma délelőtt 9 órakor Vasilescu és Calatorescut a devizapanama három letartóztatottját, ismét elővezették a vizsgálóbíró elé. Kihallgatták majd szembesítették őket. Délelőtt 11 órakor Tretinescu vizsgálóbíró jelentést tett Pop Valer igazságügyminiszternek a vizsgálat újabb fázisairól. Megállapítást nyert hogy július 31-én, amikor Vasilescu a vacaresti fogházból egy börtönőr a vizsgálóbíróhoz vezette, a szélhámos rábeszélte az őrt, hogy menjenek együtt egy a június 11-i uccában lévő vendéglőbe. Itt ettek-ittak, úgy, hogy mindketten igen derűs hangulatban, mámorosan kerültek a vizsgálóbíró elé. A jovialis fogházort azonnal

elmozdították állásából. Az ilfovi törvényszék Dascovici ügyvéd személyében zárgondnokot nevezett ki Vasilescu ingatlanainak kezelésére, a devizapanama ügyének elintézéséig. A zárlat a belgák kérésére lett elrendelve.

A Tempo értesülése szerint a vizsgálóbíró ismét beidézte Toni Ilescu szenátusi alelnököt. Ugyancsak a Tempo írja, hogy a Banca Nationala külön titkosrendőrséget szervez, amely a fekete tőzsde műveleteit lesz hivatva ellenőrizni. Ugyancsak a titkosrendőrség feladata lesz az aranylopásokat és pénzhamisítási ügyek kivizsgálása is.

A Skoda-ügy kapcsán vizsgálatot tartottak a Prometheus szénbánya vállalatnál

Zeletky áll a sorozatos házkutatások mögött?

Oradea, augusztus 3. Hetek óta újabb kampány folyik bizonyos körök és lapok részéről a Skoda-afférral és a Boila-ügyvel kapcsolatban, melynek — hír szerint — az a célja, hogy Maniut kompromittálják. Ezzel kapcsolatban sorozatos házkutatásokat tartottak az ország különböző részében. Egyes lapok ezeket a ház-

kutatásokat és a Boila-ügyben megindult sajtókampányt Zeletkyvel hozzák összefüggésbe, aki állítólag kívülálló bekeverésével próbálja tisztázni magát és visszanyerni szabadságát.

Legújabbban Oradean tartottak vizsgálatokat és házkutatásokat a Skoda- és Boila-ügyvel kapcsolatban. Popescu Pordea vizs-

Ugy tudják, hogy a hatalmi értekezletet nem olasz területen, hanem Párizsban fogják megtartani.

A dunai konferencia kése-delmé

Róma, augusztus 3. Az Afari Esteri, az olasz külügyi hivatalhoz közelálló lap a dunai megegyezés tárgyalásaival kapcsolatban utal arra, hogy a konferencia ezidőszerint még nem ülhet össze, noha közeledés jött létre a dunai államok között, mert Németország dunai tervei felől még hallgatásba burkolózik.

Bucuresti, augusztus 3. A Tempo írja, hogy Ugo di Sola olasz követ az irányban interveniált a miniszterelnöknel, hogy akadályozza meg a bizonyos országokból Románián át Abessziniába irányuló fegyver-kivittelt.

Genf, augusztus 3. A délutáni órákban érkezett jelentés szerint az abesszin delegátus délig még nem adta át kormányválaszát a Mussolini által elfogadott javaslatra s így a népszövetségi tanács még nem ült össze, legfeljebb a késő délutáni órákban kerülhet sor erre.

Ujabb genfi jelentés szerint, ha a népus válsza megérkezik, azonnal összehívják a tanácsulést. Valószínű, hogy itt nem lesz komolyabb vita. A határozat valószínű pontjai a következők: 1. A döntőbírók az incidensek közvetlen elemeivel foglalkozzanak. 2. Felhívják a feleket, folytassák a tárgyalásokat a döntőbírók közbejöttével, hogy azok szeptember 4-ig befejezést nyerjenek mert ezen időpontban az ügy újból a tanács elé kerül.

gálóbíró és Petruc főügyész szerdán és csütörtökön vizsgálatot eszközöltek a Prometheus szénbánya vállalatnál és a vállalatban érdekelt egyéneknel.

A vizsgálat során lefoglalták a vállalat könyvelését és levelezését. Vizsgálatot tartottak Nuszbaum Sámuelnel és Landau Adolf könyvelőnel és vizsgálatot akartak tartani Negulescu tábornoknál és volt alpolgármesternél is, akinek szintén érdekeltége volt a Prometheus vállalatnál. Erre azonban nem kerülhetett sor, mert Negulescu tábornok tegnap halt meg, azon a napon amikor a vizsgálóbíró látogatását előirányozta.

Pordea vizsgálóbíró kijelentette a sajtónak, hogy nem áll módjában felvilágosítással szolgálni a vizsgálatról és mindössze annyit közölhet, hogy bucaresti utatásra járt el.

„Az összes intellektueleket mozgósítani kell a parasztság érdekében”

Mihalache ünnepélyesen megnyitotta a cámpulungi pártegyetemet.

Câmpulung, augusztus 3. Az itteni nemzeti parasztpárti székházban tegnap vette kezdetét a megyei párttitkárok tanfolyama Mihalache, I. Raducanu és az ország minden részéről érkezett delegátusok jelenlétében. A tanfolyamon 150 titkár vesz részt. Mihalache rámutatott az iskola céljára, amit a parasztállam érdekében jelent, majd a fiataliságnak a politikai életben való szerepéről beszélt a nemzeti parasztpárt elnöke, aki hangsúlyozta, hogy fegyvermezett munkára van szüksége, új társadalmi orientáció mutatkozik szükségnek. Az összes intellektuelek mozgósítását kell megvalósítani a parasztság felvilágosítása és fejlődése érdekében.

Ezután Raducanu beszélt Pop de Basesti példamutatásáról, végül I. C. Petrescu, a nemzeti parasztpárti ifjuság vezértitkára a fiataliságnak a társadalomban és politikában viselt szerepéről.

Augusztus 3 és 14 között a párt számos vezetőembere fog előadást tartani a tanfolyamon.

Pöstyén-fürdő
 (Csehszlovákia)

Egyedülálló fürdőkezelés a 67° C hőforrásban. Iszaptermák, mondén fürdőelet, napfürdős thermal-strandfürdő. Igen előnyös átalánykurák. Prospektus és felvilágosítás, devizabeszerzést illetően is: Pöstyén-iroda. Mr. P. L. Singer, Timisoara II., Str. Saguna 8. Telefon 13-54.

Pöstyén fürdő pártatlan ravasz ellen

Háboru esetén haderőket

Az olasz-abessz

A népszövetségi tanács szakának befejezése után E népszövetségi küldöttség tagjai tegnap este repülőgépen fővárosba érkezett. Ezen majd Hoare külügyminiszter jelentéstétel végett.

Hazaérkezése után Eden ban azt hangoztatta, hogy a Népszövetség, vagy melyike háborut megakadályozza került felek egy háboru-viselést. A háboru keltetni. Ebben az irányban meg is történt.

Egyidejű párizsi jelentés távirati iroda értesülései szerint a hét folyamán ténacs után tesz kezdeményező hatalmi értekezlet összehívásáig még nem állapították a hatalmi értekezlet időpontját.

Genfben úgy hírlik, hogy mányai között diplomáciai iudult meg a háromhatalmi értekeése érdekében.

A nemzetközi politikában körökben remélik, hogy a hététen Angliának sikerül a T dékeket kellően megvédelmezni szály egyik gypontja kikap nem tudni, mikor ül össze értekezlet. Helyéül újabb országai városokat emlegetmel Párizsban hírek vannak a hogy olasz-abessziniai háboru angol-francia haderőket lo rancsnoksága alatt nyom tottaknak proklar

és riadókézenléte helyezik Egyidejű londoni jelentés Foreign Office berendelte kairói és bagdadi angol köv salemi főbiztot. Az intéz abessziniai viszály ügyével h ésbe.

Párizsban annak is híre j Anglia a Szezi-csatorna legeli, mert mindenképpen zandónak tartja az oals borut.

A kinevezendő ötödik döntő bintetésben a legesélyesebb párizsi görög követet tartják

A háboru veszél Párizs, augusztus 5. A C redményt kommentálva, ki lyozza, hogy

a háboru veszélye nem mutitnak. Az Excelsior római tudósítás nutat a döntéssel kapcsolá Mussolini mégsem hagyta k t. A Matin is bevallja, hogy a helyzet semmit sem ves ságából. A Paris Soir sze el van határozva, hogy 4-én a Népszövetség tanác el kielégően az abesszin ország kilep a Népsz

Az Echo de Paris azt hang redménytel kapcsolatban, h onapi fegyverszünetet jelen szeptemberben semmivel sem A tanács a mostani ered